

Közép-magyarországi ASzC

Varga Márton Kertészeti és Földmérési
Technikum és Kollégium

1149 Budapest, Mogoródi út 56-60.

Szakmai program

Hatályos: 2026. szeptember 1-től

Az intézmény Szakmai Programjának 2026. augusztus 28-ai módosítását az oktatói testület elfogadta.

oktatók képviselőjében

Előterjesztő:

Cifer Attila Péter
igazgató

A főigazgató a kancellár egyetértésével – jóváhagyja a szakképző intézmény Szakmai Programját.

Budapest, 2026. 08.31

Molnár Zoltán
főigazgató

Hajnal Sándor
kancellár

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETŐ RÉSZ	5
1.1. Az intézmény meghatározása	5
1.2. Iskolánk története	6
1.3. Amiben mi különlegesek vagyunk.....	9
1.4. Az iskola közössége	12
2. NEVELÉSI PROGRAM	13
2.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	13
2.1.1. Az iskola pedagógiai alapelvei, értékei, céljai	13
2.1.2. Az iskola feladatai, a célok eléréséhez használt eszköz- és eljárásrendszer	19
2.2. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	22
2.2.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	22
2.2.2. Közösségfejlesztés iskolánkban	27
2.2.3. Békés Iskolák Program	32
2.2.4. Arizóna program	37
2.2.5. A személyiségformálás és közösségépítés egyéb lehetőségei	40
2.3. Az oktatók és az osztályfőnökök feladatai	41
2.3.1. Az oktatók feladata	41
2.3.2. Az oktatókkal szembeni elvárások.....	42
2.3.3. Az egy osztályban tanítók együttműködése – osztályértekezlet	43
2.3.4. Munkaközösségek.....	43
2.3.5. Az osztályfőnöki munka.....	44
2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	47
2.4.1. Egységesség és differenciálás	47
2.4.2. Fogalmak értelmezése, általános alapelvek	48
2.4.3. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos oktatási tevékenység helyi rendje	50
2.4.4. Ifjúságvédelem iskolánkban	59
2.5. Diákönkormányzat, mint a tanulók döntéshozatalában való részvételi joguk gyakorlásának eszköze	61
2.5.1. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai	62
2.6. Az iskolai élet résztvevői és egyéb partnerkapcsolatok.....	63
2.6.1. Tanuló és pedagógus együttműködése.....	63
2.6.2. Szülővel, törvényes képviselővel való kapcsolat	64

2.6.3.	Az intézmény kapcsolattartása szakmai szervezetekkel	66
2.7.	A tanulmányok alatti vizsga szabályai.....	66
2.7.1.	Próbaérettségi	66
2.7.2.	Osztályozó vizsga.....	67
2.7.3.	Különbözeti vizsga.....	68
2.7.4.	Pótló vizsga.....	68
2.7.5.	Javítóvizsga	68
2.7.6.	Szakmai ágazati vizsgák	69
2.7.7.	A vizsgáztatásra vonatkozó általános szabályok	69
2.8.	A felvétel és az átvétel szabályai	70
2.8.1.	A felvétel szabályai	70
2.8.2.	Az átvétel szabályai	71
3.	EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	72
3.1.	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	72
3.1.1.	Az egészségfejlesztés céljai.....	72
3.1.2.	Az egészségfejlesztés iskolai területei	73
3.1.3.	Az egészségfejlesztés során alkalmazott módszerek.....	75
3.2.	Az egészségfejlesztés kiemelt területei	78
4.	OKTATÁSI PROGRAM.....	81
4.1.	A kötelező és nem kötelező foglalkozások, a közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait.....	81
4.2.	Mesterséges intelligencia alapjai	83
4.3.	Érettségi vizsga	84
4.4.	A tanulók értékelése és minősítése	85
4.5.	Egészség- és környezeti nevelés	88
4.6.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	89
4.7.	A tanulók jutalmazásának elvei és formái	91
5.	KÉPZÉSI PROGRAM	93
5.1.	Oktatott szakmák	93
5.1.1.	Kertésztechnikus	93
5.1.2.	Kertész.....	94
5.1.3.	Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus	94
5.2.	Helyi programtervek	95

1. BEVEZETŐ RÉSZ

Iskolánk, a Varga Márton Kertészeti és Földmérési Technikum és Kollégium több mint egy évszázada középfokú kertésztanonc képzőként indult, később a földmérő, térképész és környezetvédelmi képzéssel kiegészülve, nagy hagyományokkal rendelkező és azokat ápoló középiskola. Iskolánk fennállása óta mély elköteleződés jellemzi a szakmaiság és a nevelés-oktatás iránt.

Célunk a XXI. század elején olyan európai gondolkodású, magyar hagyományokat követő, kreatív szakembereket képezzünk, akik korszerű ismeretekkel, kompetenciákkal rendelkeznek, és így boldogulni tudnak saját egyéni életükben, hozzájárulva ezzel az egész társadalom fejlődéséhez.

Ezen nevelési-oktatási célokat ismerteti és megvalósításukat szabályozza jelen Szakmai Programunk, a hatályos törvényi szabályozások mentén.

Jelen dokumentum elkészítésében a törvényi előírásokon túl az iskola hagyományai, partnereinek elvárásai és diákjainak érdekei kiemelten hangsúlyosak, hiszen a végső célunk, hogy diákjaink az életben boldogulni tudó, kritikai gondolkodással rendelkező, tájékozott szakemberekké váljanak az itt töltött, tanulásra szánt idejük alatt.

A Szakmai Programot az iskola teljes oktató testülete, vezetősége elfogadja, az itt megfogalmazottakat magára és munkájára nézve kötelező érvényűnek tekinti.

1.1. Az intézmény meghatározása

Hivatalos megnevezés:	Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum - Varga Márton Kertészeti és Földmérési Technikum és Kollégium
Feladatellátási hely:	1149 Budapest, Mogoródi út 56-60.
OM azonosító:	035269/009
Típusa:	Technikum és szakiskola
Költségvetési szerv:	Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum 1062 Budapest, Andrássy út 63-65.
Fenntartó:	Agrár- és Élelmiszergazdaságért Felelős Minisztérium 1051 Budapest, Apáczai Csere János utca 9.
Feladatai:	Technikumi szakmai oktatás

Technikum nyelvi előkészítés

Sajátos nevelési igényű tanuló, fogyatékkal élő nagykorú személy, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható tanuló nevelés-oktatása [enyhe fokú mozgásszervi, érzékszervi, vagy beszéd fogyatékos, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd

Kollégiumi ellátás

Felnőttoktatás

1.2. Iskolánk története

Az iskola alapítási éve 1906, illetve 1926. Mai területén 1906-ig haszonbéres földek voltak, ahol többnyire bolgár kertészek zöldségféléket termeltek. A zuglói elemi iskola igénylésére az akkori vezetés 1906 őszén ezekből a földekből az elemi iskolához kapcsolódó Kis Szuglói Gazdasági Ismétlő Iskola részére 4 holdalt jelölt ki gyakorlóterület céljaira, azzal a kikötéssel, hogy azt kertészet, szőlőművelés, gyümölcsfatenyésztés és más mezőgazdasági célra kell fordítani. Ez a rendelkezés vetette meg az alapját a kertészeti telepnek.

Ezzel párhuzamosan 1905-ben Szabó István fiatal vidéki tanító tervet dolgozott ki egy gazdasági irányú szakiskola és mintagazdaság létrehozására, mely tervet Budapest Székesfőváros Tanácsa elfogadott. Az alakuló Székesfővárosi Önálló Gazdasági Népiskola működésére a VII. ker. Egressy út 73. alatti 40 kh területű üres telket jelölte ki, amely a Hajtsár út(ma Nagy Lajos kir.) - Egressy út - Mogyoródi út - Angol utca közötti területet jelentette. Az iskola 1907-ben kezdte meg működését Szabó István igazgatása alatt.

Három tantermet rendeztek be, az iskola akkor gazdasági és kertészeti irányú négy osztállyal indult, a tanulók létszáma 117 volt. A határozatban azt is elrendelte a tanács, hogy a VII. kerület Egressy út 71. szám alatti Polgári Leányiskolához kapcsolódó Gazdasági és Háztartási tanfolyam tanulói gazdasági oktatását a népiskola területén végezzék.

1909-ben az Önálló Gazdasági Népiskola szomszédságában megalakult a Székesfővárosi Iskolai Növénykert, igazgatója Kiss Jenő Sándor ideiglenes hivatalnok volt. 1912-től Varga Márton lett az igazgató. A székesfőváros tanácsa 1913. augusztus hó 26-án a 63.443/903-XIV.

számú határozatával az Egressy út 71 sz. alatti Polgári Leányiskola felett, annak épületében egy önálló Kertészeti Gazdasági és Háztartási Leányiskolát nyitott meg, három-három évfolyammal, melynek az iskolai növénykert szolgált gyakorló települ.

Az Önálló Gazdasági Népiskola 1913-ban elköltözött. 1926-ban a Kertészeti Gazdasági és Háztartási Leányiskola és az Iskolai Növénykert összeolvadt és az Egressy út 73. szám alatt megalakult a Budapest Székesfővárosi Községi Kertészképző Iskola, melynek vezetésével Varga Mártont bízták meg.

A székesfőváros tanácsa az Országos Magyar Kertészeti Egyesülettel egyetértve az intézmény keretén belül 1928-ban megszervezte Magyarország első Kertésztanonc Iskoláját is. A tanonctartó kertészetek kivétel nélkül beírták az iskolába tanoncaikat. 1942-ben az iskola szervezetében nagyjelentőségű változás történt, ugyanis a székesfőváros tanácsának elhatározásából a földművelésügyi miniszter 86.104/1942-VII. számú rendeletére Középfokú Kertészeti Tanintézetté alakította át. Az átszervezett iskolában is működött a Kertésztanonc Iskola, csak az 1944-45-ös tanév háborús nehézségei miatt nem nyílt meg.

1943-ban alakult át az iskola Kertészeti Középiskolává és 1946-tól, mint Mezőgazdasági Gimnázium működött. Az 1947-49-es években Felnőtt Dolgozók Kertészeti Középiskolája is iskolánkban végezte munkáját, majd 1950-től a Földművelésügyi Minisztérium Főhatósága alá került. 1954-ig, mint Mezőgazdasági Technikum Dísznövénytermesztési tagozata szerepelt. 1955-től az iskolatípusnak megfelelő levelező tagozat is létesült. Iskolánk 1954-től 1960-ig Mezőgazdasági Technikum Zöldség- és Dísznövénytermesztési Tagozat, 1961-től pedig általános tagozatú Kertészeti Technikum volt.

1967-ben Asztalos János Kertészeti Technikum, majd 1973-tól az Agrártudományi Egyetem Tanárképző Intézete Asztalos János Gyakorlóiskolája lett, 1972-től az oktatás kiegészült földmérő képzéssel és a neve Asztalos János Kertészeti és Földmérési Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet, Gyakorlóiskola lett.

1974-től a végzett diákok két év gyakorlat letöltése után minősített dísznövénytermesztő vagy parképítő technikus címet kaphattak.

1955-től levelező tagozat is működött. Az oklevelet szerzettek száma eléri a 2000 főt.

Az 1950-es évektől kezdve a városfejlesztés, lakásbeépítés miatt az iskola területe egyre csökkent. 1967-ben az Egressy út 73-ban megszűnt az oktatás. A Mogyoródi úton megmaradt

alig 3 ha-os területen 1968-ban felépült az új iskola, amely jelenleg is működik. Neve 1991-től Varga Márton Kertészeti és Földmérési Szakképző Intézet, GATE Gyakorlóiskola.

1994-ben térképész szakkal egészült ki a képzés szerkezete. Az iskola országos beiskolázású, ezért kollégiummal is rendelkezik.

Iskolánk alakulása 1906-tól	
1906.	Kis Szuglói Gazdasági Ismétlő Iskola
1907.	Székesfővárosi Önálló Gazdasági Népiskola
1913.	Kertészeti Gazdasági és Háztartási Leányiskola
1926.	Bp Székesfővárosi Községi Kertészképző Iskola, négy évfolyamos általános kertészeti jellegű.
1942.	Középfokú Kertészeti Tanintézet, négy évfolyamos képesítő bizonyítványt ad.
1943.	Kertészeti Középiskola, négy évfolyamos, érettségi bizonyítványt ad.
1946.	Mezőgazdasági Gimnázium, négy évfolyamos, érettségi bizonyítványt ad.
1950.	Mezőgazdasági technikum Zöldség és Dísznövénytermesztési Tagozat, három évfolyamos képesítő bizonyítványt ad.
1954.	Mezőgazdasági Technikum Zöldség- és Dísznövénytermesztési Tagozat, négy évfolyamos képesítő bizonyítványt ad.
1961.	Kertészeti Technikum négy évfolyamos, képesítő bizonyítványt ad.
1967.	Asztalos János Kertészeti Technikum, négy évfolyamos, képesítő bizonyítványt ad.
1969.	Asztalos János Mezőgazdasági Technikum és Szakközépiskola
1972-től	Asztalos János Kertészeti és Földmérési Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet, Gyakorlóiskola
1973-től	Agrártudományi Egyetem Tanárképző Intézete Asztalos János Gyakorlóiskolája
1991-től	Varga Márton Kertészeti és Földmérési Szakképző Intézet, GATE Gyakorlóiskola
2010-től	VM KASZK Varga Márton Kertészeti és Földmérési Szakközépiskola és Kollégium
2014-től	FM KASZK Varga Márton Kertészeti és Földmérési Szakközépiskola és Kollégium

2017-től	FM KASZK Varga Márton Kertészeti és Földmérési Szakgimnázium és Kollégium
2018-től	AM KASZK Varga Márton Kertészeti és Földmérési Szakgimnázium és Kollégium
2020-tól	KMASZC Varga Márton Kertészeti és Földmérési Technikum és Kollégium

1.3. Amiben mi különlegesek vagyunk

Iskolánk célja, hogy korunk elvárásainak megfelelő, a hagyományokat tisztelő, ugyanakkor az újra nyitott, fejlődni vágyó, kreatív szakembereket képezzen, akik képesek fejlődni, alapos szakmai ismeretekkel rendelkeznek ahhoz, hogy az iskolai évek után megtalálják helyüket a munka világában, a továbbtanulni szándékozók pedig – előmenetelüktől függően – képesek felvételt nyerni szakirányú egyetemi vagy főiskolai tanulmányokra.

Ehhez iskolánk teljes oktatói közössége hozzájárul, hiszen a szakmai tantárgyak mellett a közismereti tárgyak színvonalas oktatására is nagy hangsúlyt fektetünk. A **érettségi vizsgák** sikeres letétele szintén fontos számunkra, hiszen nemcsak jó vagy kiváló szakembereket képzünk, de a világban tájékozódni tudó, folyamatokat átlátni képes, nyitott gondolkodókat is.

Évek óta jól működtetett hetente zajló **Nyitok Kapuk** programunkon várjuk leendő tanulóinkat és szüleiket, ahol megismerkedhetnek a intézményünkkel, bepillanthatnak a diákjaink mindennapjaiba, megismerhetnek egy-egy oktatót, így a vargás élet egy szeletét megláthatják. Ezzel igyekszünk segíteni az iskolaválasztást, hiszen célunk, hogy motivált, a kínált szakmáinkkal szimpatizáló esetleg már mellett elköteleződött diákokat üdvözölhessünk a 9. évfolyamunkon.

Diákjaink szakami felkészítésében a **tanműhelyeink, a tehetséggondozó műhelyünk** és a külső gyakorlati helyszínek biztosítása fontos szerepet játszik. Az iskola területén belül számos tanműhely, üvegház és szabad területek biztosítják a szakami ismeretek elsajátításnak változatos terepét. Földmérő diákjaink számára az iskola környékén gondosan kialakított mérési pontok-rendszere került kialakításra.

A munkaerőpiaci versenyt megelőzően tanulóinknak lehetősége van szakmai ismereteik megmérettetésére különféle szakmai versenyek, melyeken rendre szép eredményeket érnek el.

A teljesség igénye nélkül a az alábbi **szakmai versenyeken** szép eredményekkel szerepelnek diákjaink:

- Országos Szakmai Tanulmányi Versenyek
- Térinformatikai Verseny
- Szakma Sztárja
- G5 Nemzetközi Geodézia Ötpróba verseny
- EuroSkills
- WorldSkills

Büszkék vagyunk a **parképítő tehetséggondozó programunkra**, és az ehhez felszerelt fedett tehetséggondozó tanbázisunkra, melyben a kiemelkedő szakmai érdeklődésű diákokat képezzük, és készítjük fel a szakmai versenyekre. Nemcsak iskolánk tanulóinak biztosítunk itt lehetőséget, de az ország más intézményeiből is fogadjuk a parképítőket, akik a világversenyek valamelyikén kívánják magukat megmérettetni.

Fő szponzorunk a tehetségprogramban a Közép-magyarországi Agrár Szakképző Központ. Elképzeléseinket szakmai szempontból támogatja a Makesisz és a Makeosz is, valamint a BKIK. A program célja, hogy felkészítsük a tehetséggondozó programba delegált tanulókat az európai és világversenyek szigorú kihívásaira szakmai és mentális szempontból egyaránt. A tanulók szakmai fogások és a precíz kivitelezés birtokába jutnak. Javul együttműködési képességük, hiszen 2 fős csapatban kell dolgozni. Szociális képességük is fejlődik, hiszen közös tanulmányutak és a rendszeres közös munka ezt lehetővé teszik. A munka, a verseny, a szabályok, a munkatárs és a felkészítő tanárok iránti alázat, a mentális állóképesség jelentős javulása várható.¹

A korszerű ismeretek bővítése okán iskolánk külföldi szakmai tapasztalatok megszerzésére is lehetőséget teremt **Erasmus** utak keretében az Európai Unió számos országával együttműködve. Küldünk és fogadunk delegációkat a közös tudástár bővítésére, tapasztalatok szerzésére, átadására. A vendégeink látogatása remek lehetőséget teremt tanulóink számára az idegennyelvi kompetenciáik fejlesztésére.

Kiemelten fontos számunkra, hogy évek óta jól működő Erasmus program keretében 10-20 fős diáklelegációnk egy hónapos szakmaigyakorlaton vesz részt **Dániában** Green Academy

¹ <https://www.vmszki.hu/vmszki/skills>

vendégdiákjaiként, ahol lehetőségük van kitekinteni saját iskolánk kereteiből, szakmai ismereteiket bővíteni, külföldi tapasztalatot szerezni, nyelvtudásukat csiszolni, és nem utolsósorban egy lépést tenni az önállósodás útján. Földmérő tanulóink szintén eljutnak Európa számos pontjára az Erasmus program keretében.

A középiskolás korosztálynak ritkán van lehetősége huzamosabb ideig külföldön élni és tanulni, távol a szülőktől, így az az időszak tekinthető egy-egy lépések is a felnőtté válás útján. Tanáraink minden esetben elkísérik a tanulókat, ott jól szervezett szakmai programok keretében töltik az idejüket.

Kiemelt büszkeségünk a Varga Márton által 1928-ban az országban elsőként megalapított **japánkertünk**, melynek szépsége, harmóniája minden kertbe lépőt megérint. Egy kis oázis Zugló szívégen, mely 3000 m²-en közel 400 növényfaj, köztük számos ritkaság található, melyek gondozása tanáraink és diákjaink feladatai közé tartozik. Így a japánkert nemcsak mint kulturális kincs van jelen, de egyik legfontosabb feladata diákjaink képzésében, oktatásában betöltött szerepe, hiszen mind az elméleti, mind a gyakorlati képzésben fontos szerepe van. Számos madárodújával, rovarhotelével a környezettudatosságra és a környezetvédelem fontosságára is felhívja a figyelmet. Iskolánk 2014-ben elnyerte az örökös **ökoiskola** címet.

Mindezeken túl japánkertünkkel az ország **kulturális életébe** is bekapcsolódunk, a kert egész évben nyitva áll a látogatók számára, illetve évről évre gazdag programmal várjuk az érdeklődőket a Japánkerti Napunk, a Múzeumok Éjszakája és a Kulturális Örökség Napja programokon. Ezeknek a lebonyolításában tanulóink is aktívan részt vesznek, így különféle képességeik, kompetenciáik észrevétlenül fejlődnek a közös munka során.

Fontos számunkra, hogy a hozzánk érkező diákok mindegyike megkapja a megfelelő törődést, támogatást, hogy a tanulmányaiban minél sikeresebb legyen. Azon tanulóink, akik különféle nehézségekkel küzdenek (SNI, BTM, egyéb) megkapják az iskolában a megfelelő fejlesztést, melyben **fejlesztőpedagógusainknak és iskolapszichológusunk** nagy szerepük van. Ők a közvetlen fejlesztésen, egyéni támogatáson túl segítik oktatóinkat is, hogy adott esetben egy-egy diáknak mi jelent támogatást a tanórákon a tananyag elsajátításakor vagy a számonkérések során.

Az iskolai konfliktusok megelőzésére, konszenzusos megoldására törekszünk már évek óta. Ennek okán 2017-ben csatlakoztunk a **Békés Iskolák** szövetségéhez. A programban dolgozó oktatóinkkal elsődleges célunk, hogy olyan iskolai közösséget teremtsünk, mely elfogadó,

toleráns, mely nem tűri az iskolai zaklatás semmilyen formáját. Ennek elérésére, megtartására és erősítésére olyan osztályprogramokat kínálunk diákjainknak, ahol az osztályközösség fejlődik, szoros és elfogadó kapcsolatok alakulnak ki, ahol a tolerancia, a véleménykülönbségek békés kezelése és az egymás támogatása a fő mozgató erő.

A tanórák zavartalan működése érdekében működtetjük az **Arizona** programot, mely a rendbontó diáknak lehetőséget ad a tanóra elhagyására az Arizona szobába, ahol egy oktató felügyelete mellett átgondolhatja viselkedését, lehiggadhat, hogy alkalmas legyen újra a tanórára való visszatérésére. Az Arizona alapelveket követjük, melyek az alábbiak:

- Minden tanulónak joga van a zavartalan tanuláshoz.
- Minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz.
- Ezeket a jogokat senki nem sértheti meg.

Ennek szellemében járunk el, ha egy diák ellehetetleníti az osztály tanulását, a tanár tanítását, ha a helyzet ott helyben nem megoldható.

Iskolánk **kollégiumi** ellátást is biztosít az azt igénylő diákok részére, mely az iskolán keresztül, illetve közvetlenül a kollégiumban igényelhető. A 75 férőhelyes, kis méretű, családiás kollégium négyágyas szobákkal várja lakóit, melyet egy üveg folyosó köt össze az iskola épületével.

1.4. Az iskola közössége

Tanulók

Iskolánk országos beiskolázású intézmény, az ország minden részéről fogadjuk a nálunk tanulni vágyókat. A távolabb élőknek kollégiumi férőhelyet biztosítunk. Mégis jellemzően diákjaink első sorban Budapest és a hozzá tartozó agglomerációból érkeznek.

Technikusi tanulmányaikat 9-13 évfolyamon, illetve szakiskolai tanulmányaikat 9-11 évfolyamon végzik tanulóink.

Oktatók

Oktatóink jól képzett, munkájuk és szakmájuk iránt elkötelezettek szakemberek. Az oktatói testület létszáma évről-évre változik, hiszen alkalmazkodunk a piaci igényekhez, a

tanulólétszámhoz és a szakmai kihívásokhoz, innovációkhoz. Az oktatói testületünk sokszínű: fiatal, pályakezdő tanároktól egészen a nyugdíj után még a pályán maradó, elkötelezett oktatókból áll, mely az alábbi közösségekbe csoportosulnak.

Oktatóink között szoros az együttműködés, hiszen mindannyiunk közös célja, hogy a diákok sikeresen szakmát és érettségit szerezzenek iskolánkban. Ez csakis úgy lehetséges, ha egymás munkáját elismerjük, fontosnak tartjuk és támogatjuk. A közös munka hatékonysága érdekében oktatóink munkaközösségekbe szerveződnek.

2. NEVELÉSI PROGRAM

2.1. A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1. Az iskola pedagógiai alapelvei, értékei, céljai

Alapelvünk, hogy minden gyermek egyedi, meg nem ismételhető személyiség, akit tisztelet és megbecsülés illet. Akinek joga van olyan környezetben és feltételek között tanulni, melyek fejlődését támogatják, képességeinek kibontakozását és személyiségének fejlődését segíti, így különösen fontosnak tartjuk az egyenlő esélyek biztosítását minden tanuló számára.

Meggyőződésünk, hogy a gyermekek alapvetően érdeklődő lények, akik megfelelő odafigyeléssel, támogatással, motivációval képesek a bennük rejlő lehetőségek maximális kiaknázására.

Nevelő-oktató munkánk középpontjában **a személyiség** fejlesztése áll.

Nem csupán a tananyag átadása a célunk, hanem a tananyag átadása által, a pedagógiai folyamatok segítségével gondolkodó, jól kommunikáló és megújulásra képes, tanulni tudó fiatal felnőttek nevelése. Tanulóink nem csupán alanyai oktatásunknak, hanem együttműködő, cselekvő részesei is.

A legkorszerűbb – általános műveltséget megszilárdító, elmélyítő és szakmai – ismeretek átadása által, célunk segíteni tanulóinkat eligazodni a gyorsan változó XXI. század világában. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóinkban kialakuljon a hatékony és önálló tanulás képessége, és fel tudják ismerni azokat mindennapi helyzeteket és képzési lehetőségeket, amelyek fejlődésüket szolgálják, ezáltal is erősítve az élethosszig tartó tanulás elvének fontosságát.

Az életfeltételek kialakítása és a társadalomba való beilleszkedés sokoldalú tájékozódási képességet és tájékozottságot kíván. Ezen képességek elsajátítását iskolánk azzal támogatja, hogy felkészíti tanulóit a társadalmi jelenségek, kapcsolatrendszerek megértésére, alakítására, az alkalmazható tudás megszerzéséhez nélkülözhetetlen munka felvállalására. Mindehhez nélkülözhetetlen a tanulók tudatos, önkéntes, aktív, segítőkész együttműködése az iskolával.

Nevelési-oktatási munkánk alapját az alábbi **pedagógiai alapelvek** képezik:

- **az egységesség elve:** az oktató és nevelő munka csak abban az esetben lehet hatásos, ha a tantestület egységesen alakít ki és tart be elveket, szabályokat és eljárásokat.
- **a különbözőség elve:** a tanulók tudásukban, neveltségükben, érdeklődésükben eltérnek egymástól, így különböző oktatási nevelési módszerekkel taníthatók legsikeresebben. Meg kell találni mindenkinél az az utat, módszert, amivel a lehető legtöbbet lehet kihozni a személyiségéből.
- **az egymásra épültség elve:** a tudásszintet folyamatosan mérni kell, s a lemaradó tanulóknak biztosítani kell a felzárkózás lehetőségét. A haladás sebességét a gyengébb tanulók üteméhez kell igazítani.
- **az életkori sajátosságok figyelembevételének elve:** a nevelési-oktatási célokat mindig az adott tanuló szellemi-testi fejlettségéhez kell igazítani.
- **az oktató vezető szerepének az elve:** az oktatási-nevelési folyamat irányítója, meghatározója az oktató. Ugyanakkor munkája során az oktató legyen tisztában azzal, hogy ő azért van, hogy nevelje, tanítsa a diákokat. Nem térhet el az „érted haragszom, nem ellened” elv szellemétől. A tanuló személyiségét lelki érzékenységét tiszteletben kell tartani.
- **kölcsönös bizalom elve:** a tanuló érezzen bizalmat, tiszteletet az oktató iránt. Legyen azzal tisztában, hogy az oktató többet tud, többet tapasztalat, s azért van, hogy e többet átadja. Ugyanakkor az oktató is legyen bizalommal a tanulók iránt.
- **a tapasztalatszerzés elve:** a pedagógiai folyamat akkor igazán hatásos, ha biztosítja a tanuló számára a saját tapasztalatok megszerzését. A „heuréka” (ahá!) élmény tartósan rögzíti az ismereteket, s egyben kialakítja az egyéni tudásszerzés igényét és képességét.
- **együttműködés elve:** a feladatokat együtt megoldani könnyebb, mint egyedül. Ezért ki kell alakítani az együttműködés igényét és a képességét (team munka). Ahol lehetséges, a kérdező-felelő feldolgozás helyett a kiscsoportos tananyag feldolgozást kell alkalmazni.

- **a komplexitás elve:** az oktatási nevelési folyamat csak akkor lehet eredményes, ha a különféle módszereket együttesen, komplex módon alkalmazzuk, figyelembe véve a különböző (biológiai, fiziológiai, pszichológiai, társadalmi, szociológiai) törvényszerűségeket.
- **a fenntarthatóság elve:** a fenntartható fejlődés pedagógiája, a környezet minőségétől való függés, és a természeti erőforrásokhoz való jelenlegi és jövőbeli hozzáférés aspektusaival foglalkozik. Az önhatékonyság az egyenlőség és a társadalmi igazságosság nézőpontjait helyezi előtérbe, mely alapvetően fontos szempontot tartalmaz a diákoknak és az oktatóknak.

Célunk a humánus értékek érvényesítése, az egyetemes és nemzeti kultúra alapértékeit közvetítése, testi és lelki egészségre törekvő, az emberi kapcsolatokban igényes felnőttek, demokratikus elveket követő állampolgárokat nevelése, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

Iskolánk nevelési céljainak meghatározásában a közösségünk által meghatározott és képviselt értékek és elvek mellett az Alapító Okiratunk, a Centrum és intézményeinek helyzete, feltételei, hagyományai, valamint a működéssel kapcsolatos igények és elvárások is fontos szerepet játszanak. Emellett hangsúlyt fektetünk a kompetencialapú oktatás elterjesztésére és a NAT követelményeire, a szakképzési, valamint köznevelési törvény szabályaira és ajánlásaira, a közismereti és szakmai kerettantervekre, szakmai és vizsgakövetelményekre építünk.

A NAT által meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok:

- az erkölcsi nevelés
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- állampolgárságra, demokráciára nevelés
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- a családi életre nevelés
- a testi és lelki egészségre nevelés
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- fenntarthatóság, környezettudatosság
- pályaaorientáció
- gazdasági és pénzügyi nevelés
- médiatudatosságra nevelés
- a tanulás tanítása

Ezen területek fejlesztése elsősorban az osztályfőnöki nevelés, de egyéb tantárgyak tanítása során is megjelenik, részletesebben az éves tanmenetekben és munkatervekben.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

- Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló alkalmazza hétköznapi kommunikációs helyzetekben a különféle beszédműfajok kommunikációs technikáit. Beszélgetés, vita során képes mások álláspontjának értelmezésére, saját véleménye megosztására, megvédésére vagy korrekciójára. Önállóan olvas és megért nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására és értelmezésére. Szabatosan használja a választott szakmacsoport tanult szakszókincsét. Kritikus és kreatív módon vesz részt az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Képes szövegalkotásra a társadalmi (közösségi) élet minden fontos területén a papíralapú és az elektronikus műfajokban. Törekszik a nagyobb anyaggyűjtést, önálló munkát igénylő szövegek alkotására. Törekszik a normakövető helyesírásra, képes az önálló kézikönyvhasználatra. Képes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására, értelmezésére.

- Idegen nyelvi kommunikáció

A tanuló képes tudatos nyelvtanulóként tanulni a nyelvet. Képes nyelvtudását önállóan fenntartani és fejleszteni. Képes az idegen nyelvet saját céljaira is felhasználni utazásai, tanulmányai során. Megérti a fontosabb információkat a világos, mindennapi szövegekben. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre történő utazás során adódik. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni az élményeit, a különböző eseményeket, az érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

- Matematikai kompetencia

A tanuló követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket. Kialakul az absztrakciós, analizáló és szintetizáló képessége. Megérti a matematikai bizonyítást, képes a matematikai szakkifejezéseket szabatosan használni, biztonsággal alkalmazza a megfelelő segédeszközöket. Képes megérteni egyes természeti és társadalmi-gazdasági folyamatokra alkalmazott matematikai modelleket, és ezeket alkalmazni

a jelenségek megértésében, a problémák megoldásában a mindennapi élet különböző területein is. Felismeri a matematikai műveltség szerepét és fontosságát a valós tények feltárásában, más tudományokban és a mindennapi gyakorlatban is.

- Természettudományos és technikai kompetencia

Az a tanuló, aki az ágazathoz kapcsolódó tantárgyként tanul valamilyen természettudományos tantárgyat, képes leírni és magyarázni a természet jelenségeit és folyamatait. Képes meghatározott szempontoknak megfelelően kísérleteket végrehajtani és azok eredményeiből következtetéseket levonni. Képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét a választott szakma elsajátítása során, és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Belátja a fenntarthatóságot középpontba állító környezeti szemlélet fontosságát. Egyre jobban megérti a lokális folyamatok és döntések regionális és globális következményeit.

- Digitális kompetencia

A szakgimnáziumban a tanuló képes a számítógép nyújtotta lehetőségek (pl. szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentációkészítés) igényes, esztétikus, önálló alkalmazására a tanulásban és a mindennapi életben. Nyitott és motivált az IKT nyújtotta lehetőségek kihasználásában. Gyakorlattan kapcsolódik be az információmegosztásba, képes részt venni az érdeklődési körének, választott szakterületének megfelelő együttműködő hálózatokban. Felismeri és ki is használja az IKT nyújtotta lehetőségeket a kreativitást és innovációt igénylő feladatok, problémák megoldásában saját szakterületéhez kapcsolódóan. A tanulóban kialakul az IKT alkalmazásához kapcsolódó helyes magtartatás, elfogadja a kommunikáció és az információfelhasználás etikai elveit. Felismeri az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, tudatosan törekszik ezek mérséklésére. Ismeri a szerzői jogból és a szoftvertulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi elveket, amelyeket a digitális tartalmak felhasználása során figyelembe vesz.

- Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló nyitott a személyek és kultúrák közötti párbeszédre. Él a véleménynyilvánítás lehetőségével a közösségét, a társadalmat érintő kérdésekben. Képes érveit megfogalmazni és vitahelyzetben is kulturáltan kifejezni, mások véleményét meghallgatni és elfogadni. Figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük. Képes helyes döntéseket hozni, illetve konfliktushelyzetekben segítséget elfogadni. Képes a stressz és a frusztráció megfelelő kezelésére. Tudatosan készül a

munka világához kapcsolódó döntéshelyzetek megismerésére. Igyekszik a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva aktívan részt venni az őt érintő közügyekben. Nyitott és érdeklődő a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránt, képes a különböző szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzésére. Pozitív attitűdje alakul ki az emberi jogok teljes körű tisztelete, az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása iránt, törekszik a személyes előítéletek leküzdésére, képes a kompromisszumra. Kialakul a reális alapokon és ismereteken nyugvó nemzeti identitástudata, a hazához, illetve Európához való kötődése.

- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló képes csoportos munkavégzésben részt venni, a közös feladatok, az iskolai élethez kapcsolódó problémák megoldása során képes a munka megtervezésére és irányítására, társai vezetésére. Együttműködik társaival, képes a feladatmegoldást segítő információk megosztására, és ezt igényli is. Vannak elképzelései az egyén társadalmi-gazdasági feladataival, boldogulásával kapcsolatban. Nyitott a gazdaság működéséhez, az egyén gazdasági szerepéhez (pl. vállalkozás) kapcsolódó témák iránt, egyre reálisabb elképzelései vannak saját jövőjét illetően. Érdeklődik a választott szakterületéhez kapcsolódó gazdasági kérdések iránt, és képes ezzel kapcsolatos elképzeléseket megfogalmazni. A pénz, a gazdaság, a vállalkozások világához kapcsolódó témákról szóló vitákban képes ismereteit felhasználva érvelni. Nyitott és érdeklődő a mindennapi életét és választott szakterületét érintő pénzügyi és jogi kérdések iránt. Mind reálisabban méri fel tevékenysége kockázatait, adott esetben képes ezek vállalására. Problémamegoldó tevékenységét egyre inkább a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi.

- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A tanuló felismeri, hogy a művészetek érzelmi, gondolati, erkölcsi, esztétikai élmények, a tapasztalatszerzés forrásai. Tudatosul benne a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség jelentősége. Megérti az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális sokféleségét, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepét. Nyitott műalkotások befogadására, képes a koncertélmények, színházi előadások, filmek és képzőművészeti események életkorának megfelelő szintű értelmezésére. Képes makettek, modellek konstruálására. Hajlandó kísérletezni új technikákkal, módszerekkel és anyagokkal.

- Hatékony, önálló tanulás

A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz eszközhasználat szintjén tud írni, olvasni, számolni, továbbá a tanulási folyamatban sokoldalúan tudja használni az IKT-eszközöket. Képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, képes saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív, ismeri és érti saját tanulási stratégiáit, felismeri szükségleteit és lehetőségeit, készségeinek erős és gyenge pontjait, valamint képes megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat. Képes arra, hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

2.1.2. Az iskola feladatai, a célok eléréséhez használt eszköz- és eljárásrendszer

A megfogalmazott célok megvalósítása érdekében főbb **feladataink**:

- a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítása, előmozdítása, fejlesztése,
- olyan nevelési-oktatási folyamatok működtetése, amelyek elősegítik a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, módot adnak tudásuk átrendezésére, továbbépítésére, integrálására,
- az eltérő képességű, motiváltságú, értékrendű tanulók differenciált képzése, mely során lehetőség nyílik a tehetség fejlesztésére, a hozott hátrányok mérséklésére, felszámolására,
- az értékrend zavarából fakadó viselkedési, magatartási szokások kezelése, a kívánatos normák közvetítése,
- igényesség kialakítása a munkában, feladatellátásban,
- tantárgyhoz tartozó, egyénhez igazodó motivációk alkalmazása, a tanulói aktivitás fokozásával a követelmények minél jobb teljesítésére ösztönzés,
- a problémamegoldó képesség, fogalmi gondolkodás fejlesztése,
- olyan iskolai légkör biztosítása, ahol a tanárok szívesen tanítanak, a tanulóink jól érzik magukat, ahol biztosított a tanuló szellemi és testi fejlődése,

- érettségi/szakmai vizsgára való felkészítés, érettségi/szakmai vizsga szervezése,
- felkészítés a munkába állásra, valamint felsőfokú – elsősorban szakirányú – tanulmányok megkezdésére,
- a mindennapi testmozgás, testedzés lehetőségének biztosítása, a védőnői és iskolaorvosi hálózaton keresztül a tanulók egészségi állapotának rendszeres felülvizsgálatának biztosítása
- nevelési céljaink megvalósulása érdekében az oktatók pedagógiai nevelési célú továbbképzéseken való részvételének ösztönzése és támogatása.

Alkalmazott eszközök, eljárások:

Az iskolában folyó nevelő - oktató munka során alkalmazott eszközök, eljárások a megfogalmazott nevelési célok megvalósítását szolgálják:

- korszerű, gyakorlat-centrikus, tevékenységközpontú módszertan alkalmazása az elméleti és gyakorlati képzésben,
- differenciálás a tanítási órákon,
- a szakmai képzésben a team-munka követelményeinek szükségessége, gyakorlati eredményessége,
- a szemléltetés, a gyakorlati alkalmazások, a tapasztalásra építés az elméleti és gyakorlati képzésben,
- az önálló tanulás módszertani alkalmazása az oktatásban, projektfeladatok, egyéni kutatómunka beépítése az oktatásba
- csoportmunka, kooperatív tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- az értékteremtés, az alkotás örömeinek megjelenítése a szakmai munkában.
- felzárkóztató programok, korrepetálások szervezése,
- vizsgafelkészítők tartása, próbavizsgákon vizsgatapasztalat szerzése,
- pályairányítási, munkavállalási ismeretek beépítése az oktatási folyamatba,
- partneri igény- és elégedettségmérések végzése a munkaerő-piaci szereplők körében,
- a munkaerőpiac igényeinek beépítése a helyi tantervekbe, szakmai programokba,
- a jogi, pénzügyi, munkaügyi ismeretek beépítése a szakmai tárgyakba,
- kommunikatív nyelvoktatási módszerek alkalmazása,
- a szóbeli feleletek megfelelő arányának biztosítása a számonkérésben,
- partneri kapcsolatok működtetése a régió gazdálkodó szervezeteivel, az érdekképviselői intézményekkel,

- a munkába állást segítő-támogató rendszer működtetése: álláskeresési technikák, jogi, munkajogi ismeretek,
- iskolai projektnapok, ünnepi megemlékezések szervezése,
- a sportolás, a testmozgás igényének felkeltése, sportolási lehetőségek biztosítása a testnevelési órákon és más szabadidős programok keretében,
- tehetséggondozó és felzárkóztató programok szervezése,
- a természet megismerése, osztálykirándulások szervezése.
- következetes, nyilvános szempontok szerinti értékelés,
- a tanulók önértékelésének alkalmazása az intézményi értékelési rendszerben,
- rendszeres értékelés, a fejlesztő értékelés alkalmazása, konzekvens értékelési kritériumok szerinti értékelési rendszer alkalmazása,
- jutalmazás, büntetés szabályok szerinti alkalmazása,
- osztályfőnöki munka kiemelt támogatása, a mentori szerep működtetése,
- az önismeret fejlesztése szakmai és osztályfőnöki órákon.

A módszerek és eljárások megválasztása során fontos szempont, hogy azok igazodjanak:

- a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- a tanulók értelmi fejlettségéhez, képességeihez,
- az egyének érzelmi motiváltságához.

Az alkalmazott eszközök, eljárások megválasztásában szerepet játszik a pedagógus személyisége, szakmai felkészültsége is, amely minden esetben feltételez pedagógiai kulturáltságot.

A fentieket figyelembe véve a nevelési módszereinket úgy kell megválasztani, hogy azok minden esetben a tanulókra pozitív hatást gyakoroljanak. Törekszünk a különböző szituációkban a cél elérését leghatékonyabban támogató módszer alkalmazására. Módszereink elsősorban a tanulók értelmére, meggyőzésére irányulnak.

Kiemelt fontosságúnak tartjuk a nyílt asszertív kommunikációt, s olyan eszközök és módszerek használatát, amelyek minden esetben a tanulók személyiségének fejlődését is szolgálják és mindenkor együttműködésre törekszünk.

Az alkalmazott eljárások, eszközök kiválasztásában fontos a következetesség, igazságosság.

2.2. A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

2.2.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az oktató-nevelő folyamat olyan eszköz, amely áthatja az oktatás teljes rendszerét, személyiségformáló erővel hat. E folyamat egyik sarkalatos pontja az értékközvetítés, amely közösségfejlesztő és individuális fejlesztő funkciót tölt be.

A személyiségfejlesztés alapvető feladata a személyiség ösztönző funkciójának fejlesztése, az értékközvetítés, amely az iskolában a nevelés és oktatás együttes hatásával valósulhat meg. A személyiségfejlesztés alapvető színtere a diákközpontú iskola, ahol az oktatási folyamat minden lehetőségét fel kell használni a nevelési célkitűzések teljesítése érdekében.

Az iskolai személyiségfejlesztés fő célja, hogy megtartsa, erősítse, javítsa a tanulók azon személyiségjegyeit, melyek segítik a konstruktív és eredményes életvezetéshez szükséges készségek, képességek birtoklását, hozzájáruljon a bennük rejlő fejlődési, önfejlesztő és önmegvalósítási, önbecsülési képességek kibontakozásához, az önálló ismeretszerző, problémamegoldó, önkifejezési szándék és képesség erősítéséhez, a test, az értelem, a lélek és az erkölcs harmóniájához.

A személyiségfejlesztés minden oktató egységes, következetes nevelési eljárásokkal végzett permanens tevékenysége.

A tanulók személyiségének fejlesztése, képességeik kibontakoztatása érdekében az iskola együttműködik a szülővel.

A tanulók személyiségfejlesztése során – a tantervekben is megjelenítetten – az alábbi nevelési területeket tekintjük meghatározóknak:

- A tanulók **erkölcsi** nevelése:
 - az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása,
 - a normakövető magatartás erősítése.
- A tanulók **értelmi** nevelése:
 - az értelmi képességek, az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése; az érdeklődés, a megismerési vágy erősítése,
 - a világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása,
 - a problémamegoldó gondolkodásra való készség kialakítása.

- A tanulók **érzelmi** (emocionális) nevelése:
 - az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása,
 - a lelki egészség (mentálhigiéné) iránti igény felkeltése, ennek kialakításához és megőrzéséhez szükséges készségek és képességek kialakítása,
 - szociális érzékenység fejlesztése.
- A tanulók **akarati** nevelése:
 - a személyiség adottságainak kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése,
 - a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- A tanulók **testi** nevelése:
 - a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése,
 - az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.
- A tanulók **közösségi** (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése:
 - az emberi együttélés szabályainak megismertetése,
 - a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása,
 - a kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- A tanulók **munkára** nevelése:
 - az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása,
 - a tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása,
 - a munkaerőpiacon történő eligazodásra, helytállásra történő képesség kialakítása,
 - a munkavégzéssel kapcsolatos egyéni vágyaknak, törekvéseknek a lehetőségekkel, a reális önismerettel történő összehangolásának tudatosítása,
 - felkészülés az „élethosszig tartó” tanulásra.
- A tanulók **nemzeti és állampolgári** nevelése:
 - a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése,
 - a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése,
 - a hazaszeretet érzésének felébresztése,
 - az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése,

- az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt,
- igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
- **Környezeti** nevelés:
 - a természeti és az épített környezettel kapcsolatos környezettudatos magatartás kialakítása (értékeink védelme, a környezetszennyezés elkerülése stb.),
 - az iskola belső és külső környezetének védelmére való ösztönzés.
- **Szakmai** képzés alapozása

A kívánt célok elérése során feladatunk a tanulók személyiségének minél teljesebb kibontakoztatása. E feladat megvalósítása során minden esetben figyelembe vesszük, hogy minden tanulónk egyedi, s ugyan azonos értékek mentén, de önazonos, önmaguk erősségeit és saját egyéniségüket sugárzó, magukat értékesnek és különlegesnek érző fiatal személyiségek alakulását segítjük. Ennek során számolunk a tanulók eltérő szintű adottságaival, eltérő ütemű és mértékű fejlődésével, az életkori sajátosságokkal, az iskolai és iskolán kívüli hatásokkal, szociális és egyéb környezeti tényezőkkel, az oktatók személyes példaadásának fontosságával, az osztály és iskolai környezet pozitív hatásával, valamint a szülői-társadalmi háttér támogatásával is.

Pedagógiai tevékenységünk középpontjában összegezve tehát a gyermeki tehetség, képesség sokoldalú kibontakoztatása, a felelős gondolkodás, szociális érzékenység áll.

Olyan fiatalok nevelése, akiknek önmegvalósítása számukra pozitív életszemléletet, másokban társadalmi elégedettséget eredményez.

A célok megvalósítása érdekében a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos főbb feladataink a következők:

A tanuló gondolkodási - tanulási képességeinek fejlesztése, az értelem fejlesztése kapcsán:

A tanórán az alkalmazott módszerek és a tananyag feldolgozása oly módon történjen, hogy azok segítsék elő:

- a tehetség, adottság felismerését, a gyermekekben rejlő képességek sokoldalú kibontakoztatását, a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztését,
- az ismeretszerzési vágy, tudásvágy felébresztését; a permanens tanulás igényének és képességének kialakítását,
- a kreativitást, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését.

Az alkalmazott módszerek és az ismeretek számonkérésének formái fejlesszék:

- a tanulók tanulási kötelességtudatát,
- segítsék a helyes tanulási szokások, hatékony tanulási módszerek kialakítását (megfigyelés, lényeglátás, összefüggések felismerése, rendszerező képesség),
- fejlesszék a kommunikációs készségeket (írás, olvasás, beszéd, beszédértés) a vázlatkészítés és a különböző segédeszközök alkalmazásának készségét, előadói képességet,

A tanórai és tanórán kívüli ismeretszerzés formái segítsék elő:

- a tanulói teljesítményvágy optimalizálásának igényét,
- az önálló ismeretszerzés, bővítés belső késztetéssé alakítását,
- a tudás birtoklásának örömét.

A szociális értékrend fejlesztése kapcsán:

- megfelelő énkép kialakítása, önismeret fejlesztése, reális önértékelésre való képesség birtoklása, a megfelelő önbizalom kialakítása,
- döntéshozatalra való képesség, a döntésekért, tettekért való felelősségvállalás, kötelességtudat kialakítása,
- kitartás, akaraterő, küzdeni tudás - mint emberi tulajdonságokkal való rendelkezés,
- személyiségünk megismerésének képessége: önkontroll, önuralom és önfegyelem elsajátíttatása,
- az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit közvetítő iskolai légkör, életrend elfogadásának, igényének kialakítása,
- az emberek közötti érintkezés, emberi kapcsolatteremtés és kommunikáció kulturált formáinak, elfogadott normáinak kialakítása, udvariasság és illemtani szabályok birtoklása,
- tartalmas emberi kapcsolatok kiépítésének igénye; önmagával és másokkal szembeni igényesség belsővé tétele,
- az emberi értékek felismerése, mások munkájának tiszteletére, megbecsülésére nevelés,
- az empátikus képesség kialakítása,
- társadalmilag elfogadott értékrend, erkölcs, etikai értékek közvetítése,
- a társadalmi viszonylatrendszerbe való beilleszkedés képességének kialakítása, közösségi és demokratikus magatartási formák birtoklása,

- nyitottság, érdeklődés, fogékonyság kialakítása a világ, az emberiség globális problémái iránt,
- aktív közéleti tevékenységre ösztönzés, a másság elfogadása, segítőkészség, jóindulat, tolerancia,
- a mai bonyolult, nyitott világban való eredményes érvényesülés képességének kialakítása,
- sajátos egyéni értékrendszerek kialakítása,
- szociális szokások kialakítása,
- szociális minták nyújtása.

Testi - lelki egészség kapcsán:

- önkifejezési képességek kialakítása, fejlesztése, gyakorlása,
- nemzeti kultúránk megismerésére, értékeinek tiszteletére, hagyományainak ápolására nevelés,
- új érték teremtésének igényére, önkifejező képességre nevelés,
- a kulturált nyelvi magatartás kialakítása, választékos szóbeli kifejező képesség elsajátíttatása,
- elemi munkaszokások kialakítása (pontosság, rend, önkiszolgálás, takarékoság, kötelességérzet, lelkiismeretesség),
- az életkori sajátosságoknak megfelelő önállóság, önellátó képesség kialakítása,
- harmonikus családi élet igényének kialakítása, a családban rejlő értékek tudatosítása,
- egészséges életmódra ösztönzés, a szabadidő eltöltésének kulturált formáira, a környezet védelmére és óvására szoktatás,
- az esztétikus környezet kialakítása, kiépítése, közös védelme (táska, terem, iskola, lakókörnyezet stb.), a tanulók ízlésének formálása.

A szakmai képzés alapozása kapcsán:

- önállóság, önálló feladatmegoldásra való képesség erősítése,
- az alkotóképesség, alkotótevékenység fejlesztése,
- a pontos, fegyelmezett munkára, megbízhatóságra nevelés,
- igényesség kialakítása az írásbeli munkák külalakjában,
- tárgyalóképesség, konfliktusmegoldó képesség és önállóság fejlesztése,
- céltudatosság, reális ítélőképesség fejlesztése,

- karriertervezési képesség kialakulása.

2.2.2. Közösségfejlesztés iskolánkban

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. Az igazi tanulói és más emberi közösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait. Célja: A közösség segítse az egyének fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el.

A közösségi nevelés területei: a család, az iskola, az iskolán kívüli közösségek. Az iskola keretén belül kiemelt fontosságú az osztályközösség szerepe, de az iskola, mint nagyközösség személyiségformáló ereje is elengedhetetlen.

Az osztályközösség

Az iskolai nevelés – oktatás kerete az osztály, amely kezdetben nem több, mint azonos korú tanulók csoportja. Közösséggé formálása több éven át tartó pedagógiai folyamat, amelyet az iskola valamennyi dolgozója közösen, egymást erősítve végez, és amelyben meghatározó szerepe van az **osztályfőnöknek**.

Az osztályközösség az alábbi feladatokban játszhat meghatározó szerepet:

- minden egyes tanuló pozitív irányú befolyásolása,
- az egyéni értékek felismerése,
- egymás tiszteletben tartása,
- egymás kölcsönös segítése a tanulásban, az egyéni beilleszkedési problémákban,
- a mások gondjainak felismerése, problémáik megoldásában történő segítése,
- a másság elfogadása, tolerancia,
- együttműködési készség kialakítása, erősítése.

Az iskola, mint nagyközösség

Iskolánk tanulói saját osztályközösségük mellett az iskola egészének, mint nagyközösségnek is tagjai. Fontosnak tartjuk az együvé tartozás érzésének erősítését. Ennek eszközei az iskola közös rendezvényei:

- az iskolai ünnepélyek, megemlékezések,
- iskolai rendezvények,
- a diáknap,
- táborok, kirándulások.

2.2.2.1. A közösségfejlesztés célja, a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Iskolánk célja olyan kisebb (osztályszintű) és nagyobb (iskolaszintű) közösségek kialakítása, amelyben az egyének biztonságban érzik magukat, támogatva vannak fejlődésükben, megfelelő színteret biztosítanak számukra személyiségük és képességeik kibontakoztatásában és amelyekben ítéletmentesen tudnak együttműködni saját és közös céljaik elérése érdekében.

Törekszünk arra, hogy minden tanuló:

- ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek,
- megismerje népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
- sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsülje meg ezeket,
- legyen képes a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát,
- váljon érzékeny a környezete állapota iránt,
- kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá,

- szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,
- legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni és azt szelektíven használni,
- tanulóink tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témáról szabatosan kommunikálni,
- az önálló, felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani,
- ismerje meg a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait,
- kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez,
- tanuljon meg tanulni,
- tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet,
- legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére,
- tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.

2.2.2.2. A közösségfejlesztés színterei

A közösségfejlesztésre az intézményen belül sor kerülhet:

- a tanórákon (különös tekintettel az osztályfőnöki órákra),
- a tanórán kívüli, felnőttek által szervezett foglalkozásokon,
- a tanórán kívüli, diákok által szervezett eseményeken,
- szabadidős tevékenységek keretében.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztés

A tanórai keretek között megvalósítható közösségfejlesztésben különösen fontos szerepe van az osztályfőnöknek és az osztályfőnöki órának. Ezen órák az osztályfőnököknek, nem csupán az osztály iskolai, tanulmányi életének egyengetésére adnak lehetőséget, hanem a személyiségformálás és a közösségépítés legfőbb színterei is egyben.

A közösségfejlesztés szempontjából fontos az osztályban tanító tanárok összhangja.

Ezért iskolaszinten törekszünk arra, hogy az oktatók azonos értékrendet képviseljenek, megbeszéljék egy-egy adott osztály problémáit, egységesen lépjenek fel az eredményes és hatékony munka érdekében.

A közösségfejlesztés szempontjából fontos, hogy a tanár a tananyag elsajátítása közben, a tanítási módszerek és eszközök tudatok megválasztásával, pedagógiai elvekre építve és példamutatás által:

- segítse és támogassa a tanulók kezdeményezéseit,
- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának/fejlesztésének segítésére,
- segítse az együttműködést, mások támogatását, a segítségnyújtás, mint örömforrás megismerését,
- ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztesse az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre,
- tegye képessé a tanulót a környezet és közösség sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére,
- alakuljon ki a tanulóban bátorító, vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősödését,
- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségén alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és a környezeti szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv,

- az alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését.

A tanórákon kívül a felnőttek által szervezett foglalkozások

A közösségfejlesztésben emocionálisan nélkülözhetetlenek az együttes élmények, a közös cselekvések. Ennek megvalósítására jó lehetőség nyílik az osztályprogramok keretében. A kötetlen együttlétek biztosítják egymás jobb megismerését, a sikeresen végzett munka örömeinek együttes átélését, az esetleges kudarcok elemzését, feldolgozását, tanulságok levonását.

Lehetséges formái:

- kirándulások, túrák, helytörténeti séták, amelyek az együttes élményen túl lehetőséget teremtenek nemzeti értékeink jobb megismerésére, megbecsülésére, a természet iránti tisztelet, a környezet iránti felelősség érzésének felkeltésére,
- a kiállításokon, színházi-, zenei-, irodalmi programokon való részvétel az esztétikai nevelés mellett szolgálja a kulturált megjelenés, viselkedés normáinak elsajátítását, gyakorlását,
- a közös sportprogramok előmozdítják az egészséges életmód szokásrendszerének kialakítását,
- a csapatversenyeken való részvétel erősíti az egészséges versenyszellemet, segíti az együttműködő-készség fejlődését,
- az együttes szereplésekben való felkészülések olyan képességek megmutatására is lehetőséget teremtenek, amelyekre a tanítási órák keretében nincs lehetőség: e feladatok kiváló terepet jelentenek a közösséggel szembeni felelősség átérzésének elmélyítésére,
- munkaközösségi, szakmai programok.

A tanórákon kívüli, diákok által szervezett tevékenységek

A diákok által kezdeményezett tevékenységek mozgatórugója iskolánkban a diákönkormányzat.

Közösségformálás szempontjából a diákönkormányzat feladata:

- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- a kialakított, meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- a közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése,
- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre késztető tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

Szabadidős tevékenységek keretében megvalósítható közösségfejlesztés (részletesen az éves munkatervben).

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formái és a közösen átélt kirándulások, túrák, délutáni szabadfoglalkozások érzelmmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei.

A szabadidős tevékenységek feladata, célja:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

2.2.3. Békés Iskolák Program

A Békés Iskola Program az iskolai agresszió és bullying megelőzésére és kezelésére szolgál.

A program célja és feladata:

- egy olyan iskolai légkör kialakítása, ahol a résztvevők biztonságban és jól érzik magukat,
- olyan iskolai közösség kialakítása, amelyben az iskolai bántalmazás semmilyen formája sem elfogadott,
- a már kialakult konfliktusok és iskolai bántalmazás kezelése és megszüntetése.

A Békés Iskola Program működése:

- a Békés Iskola Program részletes leírását és működési protokollját iskolánk Szakmai Programja tartalmazza,
- a program működését a Békítő Team koordinálja,
- a Békítő Team minden tanévre vonatkozóan munkatervet állít össze, mely tartalmazza a tanévben megvalósítandó célokat és feladatokat,
- iskolai bántalmazásról bárki jelezhet, akinek arról tudomása van, osztályfőnöknek, oktatónak, az iskolában dolgozó segítő szakembernek,
- a jelzés minden esetben továbbításra kerül a Békítő Team koordinátorához,
- iskolai bántalmazásról történő jelzés esetén esetkezelés indul.

2.2.3.1. Békés Iskola eljárásrend esetkezeléshez

Esetkezelés eljárásrend

A Varga Márton Kertészeti és Földmérési Technikum és Kollégium elkötelezett az iskolai bántalmazások megelőzése, megszüntetése mellett, ennek érdekében minden jelzést megvizsgálunk, mely iskolai bántalmazás kapcsán érkezik a Békés Iskola team koordinátorához.

Jelzés

Iskolai bántalmazással kapcsolatos jelzés érkezhetsz diáktól, gondviselőtől vagy iskolánk alkalmazottjától, aki a bántalmazást átéli vagy tudomást szerez róla. Ez a jelzés történhet személyesen vagy írásban az osztályfőnöknek, illetve bármely oktatónak, továbbá a Békés Iskola koordinátorához személyesen vagy a bekes.iskola@vmszki.hu e-mail címre. A beérkező jelzést minden esetben a Békítő team koordinátorához eljuttatják a megkeresettek, aki irányítja:

- az előzetes tájékozódást

- a szülők/gondviselők és az iskola igazgatójának tájékoztatását
- esetkezelő team összeállítását, munkáját
- esetkezelés folyamatát
- tájékoztatást.

Előzetes tájékoztató

Az esetkezelést megelőzi egy előzetes tájékoztató az alábbi szereplők körében: érintett szemtanúk, osztályfőnök, oktatók, a sérelmet szenvedett diák (iskolapszichológus végzi).

Amennyiben nem bullyingról, hanem nézeteltérésről, azaz konfliktusról van szó, úgy az osztályfőnökkel egyeztetve az osztályfőnöki óra keretében vagy resztoratív beszélgetés során helyreállítjuk a kapcsolatot, rendezzük a nézeteltéréseket.

Amennyiben bullying történt, úgy esetkezelés történik.

Tájékoztatás

1. Az iskolapszichológus vagy a koordinátor tájékoztatja az osztályfőnököt és a teljes osztályt, hogy jelzés érkezett egy iskolai zaklatásról, mely az adott osztály néhány tanulója érinti
2. A békítő team koordinátora jelzi az igazgatónak, hogy esetkezelés indult.
3. Ezzel párhuzamosan az érintett szülőket a koordinátor írásban (e-mailben) tájékoztatja.

Esetkezelés

1. Támogató beszélgetés az áldozattal

A beszélgetés célja, hogy a bántalmazott érezze, hogy nincs egyedül, és van kiút a bullyingból. Lehetősége van iskolapszichológussal konzultációra is, ha szükségét érzi.

2. Esetfeltárás a bántalmazóval

A beszélgetés célja, a bántalmazó szembesítése tetteivel, és annak kinyilvánítása, hogy iskolánkban ez a magatartás nem megengedett, továbbá kiemljük, hogy nem őt ítéljük el, de a tettet igen!

A konfrontatív beszélgetés végén, miután belátta tette helytelenségét, jóvátételt fogalmaz meg, azaz, olyan vállalásokat tesz, mellyel tettet igyekszik jóvátenni.

3. Lehetséges védelmezők bevonása

A védelmező feladata, hogy az elkövetkező időszakban odafigyeljen az áldozatra és segítse őt, hogy jobban érezze magát az osztályközösségben. Amennyiben az áldozat biztonsága megkívánja, mozgósítjuk a oktató kollégákat.

Törekszünk, hogy az esetkezelés lehető legrövidebb idő alatt megtörténjenek (kb. 1 hét) annak érdekében, hogy az esetet hatékonyan tudjuk kezelni, és mihamarabb véget vessünk a bántalmazásnak, továbbá, hogy a vállalások teljesítése lehetőleg egyszerre induljanak meg, ha több bántalmazóval van dolgunk.

Osztályértekezlet keretében az esetkezelő team megosztja az osztályfőnökkel és az osztályban tanító kollégákkal az esettel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat, majd közösen meghatározzák, hogy milyen intézkedések kellenek az osztályközösség formálására.

Utánkövetés és következmények

Az első beszélgetés után két héttel elindítjuk az utánkövetést, hogy megtudjuk, abbamaradt-e a bullying. Az esetkezelő team tagjai tájékozódnak az osztályfőnöknél, illetve az osztályt tanító szaktanároknál, hogy ők mit tapasztalnak, hogyan látják ez adott eset alakulását.

Ha abbamaradt a bántalmazás, akkor az esetet lezárjuk.

Amennyiben nem állt le a bántalmazás, úgy az esetkezelő oktatók szembesítik a bántalmazó diákot, hogy a vállalásait nem teljesített. Ezen az esetkezelő beszélgetésen az igazgató is jelen van, aki elmondja véleményét, és tájékoztatja a bullyingot elkövető diákot a következő lépésről, mely igazgatói figyelmeztetés lesz, ha a zaklatással nem hagy fel. Ezt követően újabb jóvátételi megállapodás születik. További két hét áll rendelkezésre a bántalmazó diáknak, hogy az iskolai bullyingot befejezze.

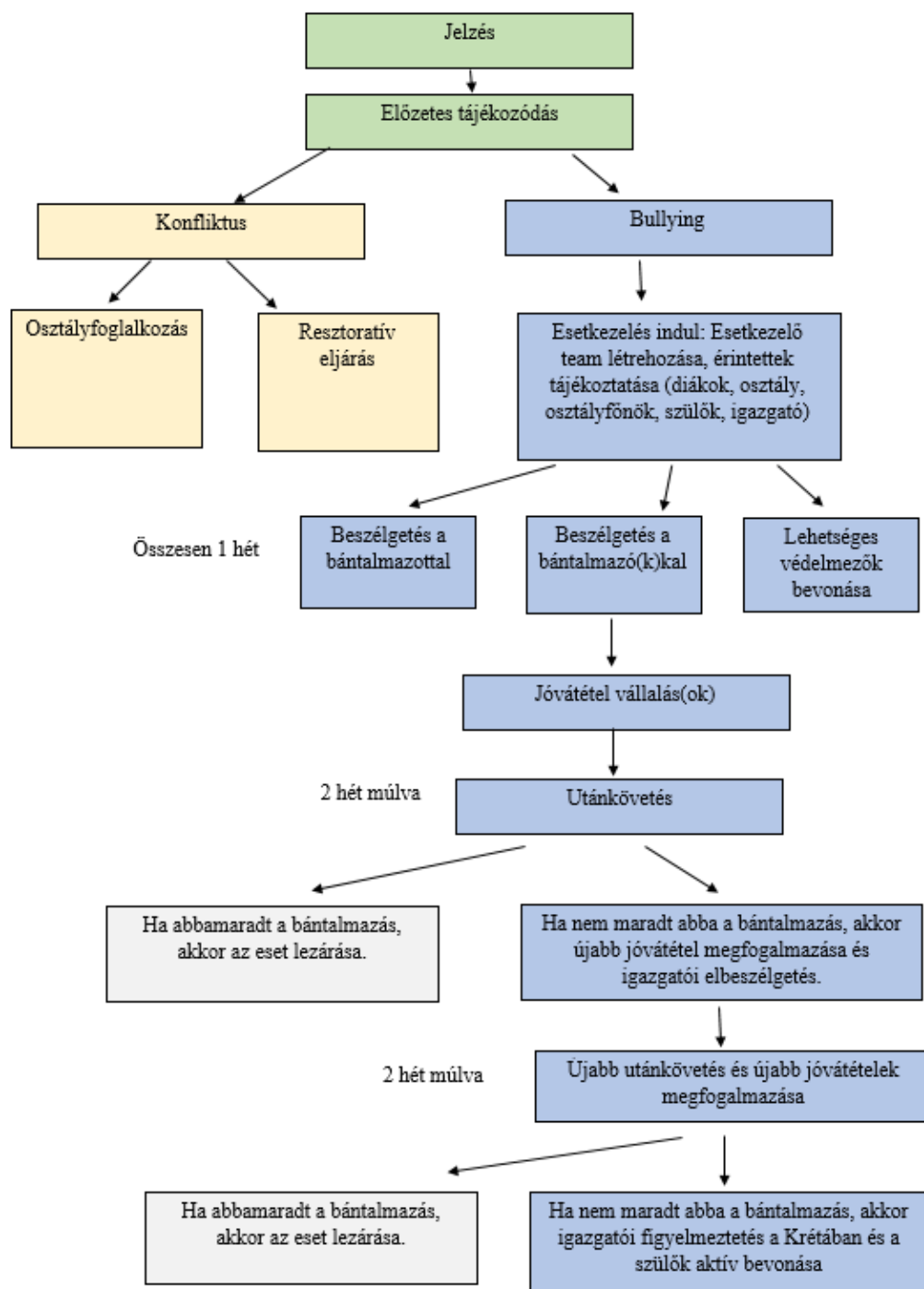
Abban az esetben, ha nem sikerült az esetkezelés során tett vállalásokat másodszor sem betartania a bántalmazó félnek úgy egy, a szülőkkel való közös megbeszélés keretében igazgatói figyelmeztetést kap.

Amennyiben még ez után sem áll le a bántalmazás, akkor iskolánk fegyelmi eljárásának szabályai lépnek életbe, melyet az intézmény Házi rendje szabályoz.

Lezárás- tájékoztatás

A békítő team koordinátora levélben a szülőt tájékoztatja, valamint az iskola igazgatóját, az osztályfőnököt és az osztályközösséget az esetkezelés végkimeneteléről.

Az eljárásrend ábrája

2.2.4. Arizóna program

Az Arizona program a tanórai rendbontások csökkentését, megszüntetését, ezáltal a tananyag elsajátításának és átadásának zavartalan megvalósulását szolgálja.

A program a következő alapelvekre épül:

- minden diáknak joga van a zavartalan tanuláshoz,
- minden oktatónak joga van a zavartalan tanításhoz,
- mindenkinek tisztelnie kell mások jogait.

A program célja és feladata:

- biztosítani a fentebb felsorolt alapelvek teljesülését,
- lehetőséget biztosítani a rendbontó diákoknak az önreflexióra, cselekedeteik átgondolására,
- a tanulók segítése a saját felelősség felismerésében, cselekedeteik következményeinek vállalásában.

Az Arizona program működése:

- a program részletes leírását és működési protokollját iskolánk Szakmai Programja tartalmazza,
- a program működését az Arizona programért felelős oktató koordinálja,
- iskolánkban Arizona szoba működik, ahol minden esetben egy felügyelő tanár tartózkodik,
- az Arizona szobába való kiküldés fegyelmi következménnyel jár.

Az Arizona program menete

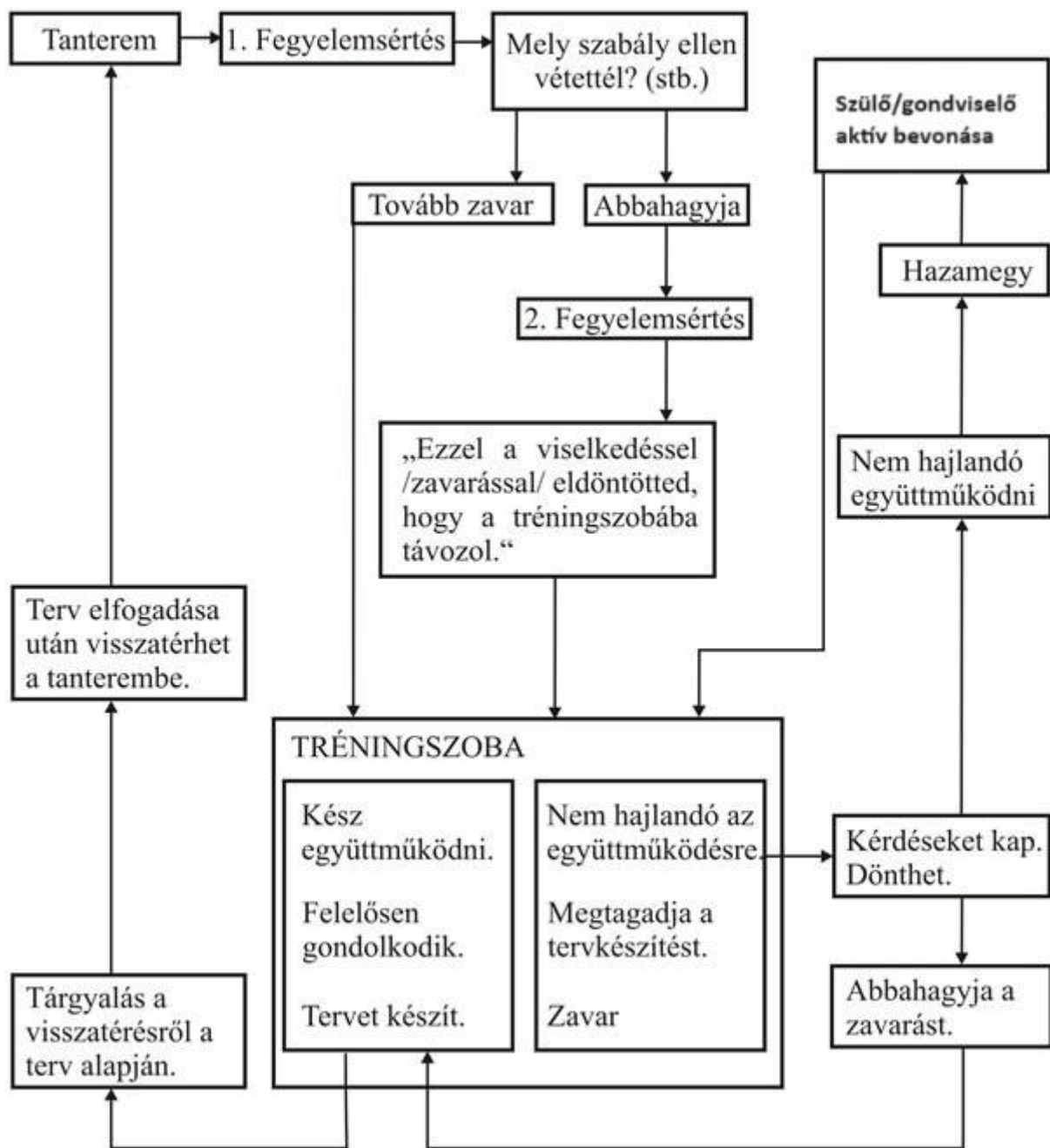
Minden tanév elején minden osztályban ismertetni kell az Arizona program célját, menetét és várható következményeit, az alapjogokat ki kell tenni az osztálytermekben, mert csak így érvényesíthetők minden osztályban a zavartalan tanuláshoz-tanításhoz való jog.

Alapvető jogok:

- minden diáknak joga van a zavartalan tanuláshoz;
- minden oktatónak joga van a zavartalan tanításhoz;
- mindenkinek tisztelnie kell mások jogait.

Abban az esetben, ha egy diák vét ezek ellen a jogok ellen, úgy a következő eljárás lép életbe:

- Amennyiben a tanórán az oktató úgy véli, hogy a tanuló vétett valamely szabály ellen, megkérdezi a diákot: „Melyik szabály ellen vétettél?” (1. figyelmeztetés)
- A tanuló a kifüggesztett szabályokból kiválaszthatja azt a szabályt, amelyet nem tartott be. Tisztelettudóan megválaszolja a kérdést. (A „nem tudom” válasz nem elfogadható.) Eldöntheti, hogy a továbbiakban szabálykövetően viselkedik, s a tanteremben marad, illetve inkább távozik a tréning szobába.
- Amennyiben a tanteremben maradás mellett dönt, ügyelnie kell arra, hogy ismételten ne zavarja meg az óra menetét. Amennyiben a tanuló másodszor is vét valamely szabály ellen, ezt jelzi (2. figyelmeztetés), hogy a tanulónak távoznia kell a tréning szobába.
- Távozása az „Arizona kísérő lappal” történik, amelyet az oktató tölt ki órán, és a tanuló magával visz az Arizona szobába. Ebben megjelölésre kerül: a tanuló neve, osztálya, dátum, kiküldő oktató neve, tanra, rendbontás megnevezése.
- A tréning szobában tartózkodó oktató segítségével a rendbontó diák átgondolja tettét, és kitölti a Problémafeltáró lapot.
- Amennyiben a tanuló a belátja tette helytelenségét, visszatérhet a tanórára egy „Visszatérő lappal”, melyet átad a tanórát tartó oktatónak. Fontos, hogy a visszatéréssel sem zavarhatja meg az óra menetét. Az elkészített tervét csendben a tanári asztalra helyezi, majd a helyére ül és igyekszik bekapcsolódni az óra folyamatába. Így nem sérül a zavartalan tanulási és tanítási folyamat.
- A tréning szobában a tanulónak az iskola házirendje szerint kell viselkednie. A felügyelő oktató utasításainak betartása számára kötelező. Ennek megszegése azonnali szülői bevonást eredményez.
- Amennyiben a tanuló nem működik együtt, úgy az ügyeletes oktatótól kérdéseket kap, melyek rávezetik a helyes viselkedés követésére, és belátja tette helytelenségét. Ha ez megtörtént, visszatérhet a tanórára.
- Amennyiben nem válik világossá számára a saját rendetlen viselkedésének helytelensége, úgy a szülővel/gondviselővel felveszi az osztályfőnök a kapcsolatot, és aktív közreműködésre kéri fel.

Adminisztráció

A kiküldés során keletkezett dokumentációt az tanóra után az Arizona szobában gyűjtjük, az ott ügyeletes oktató vezeti az Arizona összesítőt. Az Arizona kiküldés tényét és okát a kiküldő oktató rögzíti a Krétában, így tájékoztatva a szülőt/gondviselőt a rendbontás tényéről.

Az Arizona kiküldés következményei:

1. Osztályfőnököt tájékoztatja az oktató
2. Az osztályfőnök és a tanuló által választott oktató elbeszélget a diákkal

3. Az osztályfőnök felveszi a kapcsolatot a szülővel
4. Az osztályfőnök behívja a szülőt és a diákot egy közös elbeszélgetésre
5. Az igazgató elbeszélget a diákkal
6. Az osztályfőnök ismételten elbeszélget a diákkal
7. Az osztályfőnök felveszi a kapcsolatot a szülővel – tájékoztatja a következményekről
8. Fegyelmi tárgyalás indítható

Az adott oktató feladata az Arizona kiküldés adminisztrálása a Krétában rövid indoklással.

Az osztályfőnök feladata az Arizona szoba koordinátorral együttműködve figyelemmel kísérni a kiküldések számát, részt venni a következmények foganatosításában.

Fegyelmi tárgyalás esetén a Házi rend fegyelmi ügyekre vonatkozó előírásai a mérvadók.

2.2.5. A személyiségformálás és közösségépítés egyéb lehetőségei

A célzott személyiségfejlesztő és közösségformáló tevékenységeken túl, egyéb alkalmak is kihatnak a személyiség és a közösség alakulására. Ezek közül fontosnak tartjuk iskolánkban az alábbiakat:

- az egy osztályban tanítók együttműködése, közös döntési jogai, osztályértekezletek,
- Békítő Team működése, munkája, segítségnyújtása,
- az iskolai szociális- és gyermekvédelmi tevékenység,
- mentálhigiénés tevékenységek,
- családokkal való kapcsolattartás,
- szülői értekezlet, fogadóórák
- pályaorientációs tevékenységek, börszék,
- Nyitott Kapu – segítségnyújtás a konkrét szakmaválasztásban,
- Gólyatábor – 1-2 napos program az iskolát megelőző héten,
- Rendezvényeink: Kulturális Örökség Napjai program, Momiji, Tavaszi Japánkerti Nap, Múzeumok éjszakája

2.3. Az oktatók és az osztályfőnökök feladatai

Az iskolai nevelés - oktatás kerete az osztály, amely kezdetben nem több, mint azonos korú tanulók csoportja. Közösséggé formálása több éven át tartó pedagógiai folyamat, amelyet az iskola valamennyi dolgozója közösen, egymást erősítve végzi, és amelyben meghatározó szerepe van az osztályfőnöknek.

2.3.1. Az oktatók feladata

Az oktató alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése. Az iskola oktatói felkészültségük és tudásuk legmagasabb szintjén végzik az oktató-nevelő tevékenységet a Köznevelési törvény, a NAT, a szaktárgyi kerettantervek és iskolánk alapidokumentumaiban rögzítettek alapelvek, célok és feladatok betartása mentén.

Minden oktató köteles szakmailag és pedagógiaiilag folyamatosan képezni magát a korszerű nevelés és oktatás biztosítása érdekében. Az oktató-nevelőmunka folyamán fontos az intézmény, a fenntartó, a tanulók, szülők, intézményi partnerek, leendő munkaadók érdekeit szem előtt tartani a korszerű ismeretek átadása érdekében.

Az oktatók helyi, intézményi feladatai

- az oktató alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, a tanulók személyiségének optimális fejlesztése és a szakmai/szaktárgyi tudás közvetítése
- az intézmény általános működési feladatainak ellátása: kötelező adminisztrációs feladatok ellátása, ügyeleti tevékenység, tanórán kívüli programok törvényi előírásoknak megfelelő szervezése, lebonyolítása
- minden oktató alapvető munkaköri kötelessége az iskolai munka zavartalanságát, eredményességét, a szakmai programokban rögzített célok elérését biztosító feladatok teljesítése. Ezek az alábbiak:
 - a tantervekben rögzítettek szerint elkészíti éves tanmeneteit, melyet a tanév elején Kréta rendszerben rögzít
 - tanórán a tanmenet szerint megtartja, és azokat a KRÉTÁ-ban rögzíti, a tanulók jelenlétét adminisztrálja

- a tanulók munkáját rendszeresen ellenőrzi és értékeli, az adott érdemjegyeket a KRÉTA-ban rögzíti
- az oktatókra érvényes írott és íratlan etikai elvárásokat betartja, viselkedésével személyes példát mutat
- az iskola vezetői által meghatározott feladatokat (pl.: helyettesítés, ügyelet, Arizona ügyelet) teljesíti
- az intézményt érintő problémákat, konfliktusokat (oktató-diák; munkatársi; vezető-beosztott; szülő-oktató) mindenkor helyesen kezeli
- a tanulók testi épségét és lelki egészségét óvja, az egészséges életmódra nevel
- közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében
- saját szakmai fejlődésért felel, és eleget tesz a törvény által meghatározott továbbképzési köteleességnek

2.3.2. Az oktatókkal szembeni elvárások

Oktatóinknál fontos szerepet játszanak az alábbi készségek, melyek a szakmai sikerünk kulcsai:

- sikerorientáltság, kreativitás
- biztos szakmai ismeretek
- példamutatás, empátia
- összehangolt munkavégzés
- a tanulók kompetenciáinak fejlesztése
- újfajta tanulásszervezési eljárások és értékelési módok alkalmazása
- tanórai differenciálás
- folyamatos önképzés, önreflexió gyakorlása

2.3.3. Az egy osztályban tanítók együttműködése – osztályértekezlet

Az egy osztályban tanítók munkáját az osztályfőnökök koordinálják, munkájukat az osztályértekezleteken hangolják össze.

Ennek célja:

- az osztály jellegzetességeinek átbeszélése,
- az osztályban zajló folyamatok feltérképezése,
- a tanulók kapcsolatrendszerének és működési struktúrájának megismerése,
- a lehetséges problémaforrások feltárása,
- a közös pedagógiai célok megfogalmazása,
- a tanulókkal kapcsolatban egységesebb módszertani és értékelési rendszer kialakítása,
- a lemorzsolódás csökkentése
- a felzárkóztatás.

Osztályértekezletet minden osztályban félévente legalább egy alkalommal tartunk. Amennyiben a tanulócsoporthoz zajló folyamatok megkívánják, úgy bármely oktató bármikor kezdeményezheti az osztályértekezlet összehívását az osztályfőnöknél. Az osztályértekezleten részt vesz az osztályban tanító minden oktató, a fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus, iskolai szociális segítő, szükség esetén a vezetőség.

Ennek érdekében az osztályfőnökök:

- összehívja az osztályértekezlet résztvevőit
- ismerteti az osztályértekezlet okát, témáját, levezeti azt
- az elhangzottakról emlékeztetőt készít, szükség esetén a vezetővel egyeztet, nyomon követi a fejleményeket, és azokat megosztja kollégáival
- figyelemmel kíséri az értekezleten hozott döntések megvalósulását, megvalósításában aktívan részt vesz

2.3.4. Munkaközösségek

Oktatóink szakmájuknak, szakjuknak megfelelően munkaközösségekbe tömörülnek, ahol munkájukat összehangolják, egymást támogatják, továbbá rendezvényeket, programokat

szerveznek közösen. A munkaközösség vezetőjét maguk választják a szakmai munka összefogására, koordinálásra. Értekezleteiket igény szerint tartják, a feladatokat az arányos terhelés elve mentés vállalják vagy osztják szét. A munkaközösség vezetője éves munkatervet készít, azt egyezteteti a tagokkal.

2.3.5. Az osztályfőnöki munka

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév elején.

Az osztályfőnök olyan pedagógiai kompetenciával rendelkező szakember, akinek erkölcsi és jogi felelősséget kell vállalnia valamennyi rábízott tanulóért. Nevelő munkáját a tanuló egyéni fejlődéséhez, tempójához és szociális háttéréhez igazítja, tiszteletbe tartva az egyes tanulók emberi méltóságát és az esélyegyenlőség érvényesülését. Tartja a kapcsolatot az osztályában tanító oktatókkal, és a tanulók szüleivel.

Az osztályfőnöknek fontos szerepe van:

- közösség és személyiségformálásban
- problémák megelőzésében, fetárásában és megoldásában
- képviseli az iskola terveit és törekvéseit tanítványai és a szülők körében
- szükséges információk áramoltatása
- bevonja a gyerekeket és a szüleiket az iskolai programokba
- képviseli a tanulók érdekeit
- közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátásában
- aktívan részt vesz a tanulók jogainak védelmében
- a hatékonyan tevékenykedik az egészség- és környezeti nevelésben

2.3.5.1. Az osztályfőnök feladatai

- Megismerni az osztályába tartozó tanulók személyiségét, s ezek alapján az egyes tanuló személyiségének helyes irányba fejlődésének elősegítése.
- Aktívan elősegíti az osztályközösség kialakulását, illetve megerősödését. Ő az

osztályközösség életének irányítója, feladata az öntevékenyséjük, önkormányzati képességük fejlesztése.

- Rendszeresen áttekinteni az osztályában tanuló gyermekek tanulmányi eredményeit, konzultálni oktató társaival a tanulók haladásáról. Szükség szerint a szülőkkel is.
- Megismerteti, értelmezi és betartatja az osztálya tanulóival a Házirendben rögzített szabályokat.
- Az osztályában tanulókat ellátja az iskola életével, működésével kapcsolatos fontosabb információkkal, segíti felkészülésüket, támogatja részvételüket az iskolai rendezvényeken, programokon.
- Megismerteti osztálya tanulóival az iskola hagyományait, múltját, jelenét, értékeit.
- Jutalmazza (vagy jutalmazását kezdeményezi) az iskolai élet bármely területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulókat. Javaslatot tesz továbbá büntetésére, megsegítésére.
- Közreműködik a tanulók és oktatók konfliktusainak rendezésében, szükség szerint a problémamegoldásba bevonja a Békés Iskola Teamet, illetve a szülőket is.
- Ellátja az osztályfőnöki teendőkkel kapcsolatos adminisztrációs feladatokat. Naprakészen vezeti az osztályával kapcsolatos elektronikus és papír alapú dokumentumokat. Elkészíti a szükséges statisztikákat.
- Figyelemmel kíséri az osztályban tanító oktatók munkáját. Figyelmezteti kollegáit adminisztrációs kötelezettség-mulasztásaikra. Ennek eredménytelensége esetén köteles az iskolavezetéshez fordulni.
- Szülői értekezletet tart, melyen megadja a szülőknek az oktatással-neveléssel, a szülőket érintő egyéb kérdésekkel kapcsolatos legfontosabb aktuális tájékoztatást. Szükség esetén az éves munkatervben előírtakon túl rendkívüli szülői értekezletet szervez.
- Ellátja az 50 óra közösségi szolgálat teljesítésével összefüggő adminisztrációs és egyéb feladatokat.
- Végzi a bizonyítványok kitöltésével és kezelésével kapcsolatos feladatokat.
- Kapcsolatot tart az iskolai diákönkormányzattal, részben az osztályképviselő útján, részben a diákmozgalomért felelős oktató segítségével.

- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Koordinálja az osztály szabadidős foglalkozásait, tanórán kívüli programjait.
- Képviseli osztálya érdekeit az iskolai fórumokon.
- Diákja fegyelmi tárgyalásán részt vesz.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével, együttműködik a gyermekvédelmi szakemberekkel.
- Figyeli az igazolt és igazolatlan hiányzásokat, és az érvényben lévő törvényi előírások szerint az ifjúságvédelmi koordinátorral együttműködve értesíti a szülőket, az illetékes szervezeteket és a hatóságot.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Osztályértekezletet szervez és koordinál.
- Együttműködik az iskolában dolgozó segítő szakemberekkel a különleges bánásmódot igénylő tanulók megsegítésében.
- **Bizonyítványosztáskor** informálja az érintett tanulóit a javítóvizsgával kapcsolatos tudnivalókról személyesen és a KRÉTA rendszeren keresztül. Kiskorú tanuló esetén a szülőt is tájékoztatja a hivatalos úton (KRÉTA).

A személyiségformálás és közösségépítés szempontjából az osztályfőnök feladata:

- a tanulókkal szemben támasztott elvárások pontos, egyértelmű ismertetése, értelmezése (célok kitűzése; az iskolai élet szabályainak ismertetése, betartatása stb.)
- a felmerülő problémák megoldási lehetőségeinek közös megbeszélése az osztályközösség aktív bevonásával
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képesség fejlesztése
- oldott légkör megteremtése, amelyben a tanulók őszintén és nyíltan merik elmondani érzéseiket önmaguk és mások viselkedéséről
- segítségnyújtás a konfliktushelyzetek megoldásában
- személyes példamutatás
- diákvezetők nevelése, munkájuk segítése

- a közösségben előforduló pozitív és negatív élményanyag elemzése, következtetések levonása
- a másság elfogadására való nevelés, érzékenyítés
- környezet állapota iránti érzékenység, a rendezettség igényének kialakítása

A 9. osztály osztályfőnökének kiemelt feladata:

- felvételi motivációs beszélgetésen aktív részvétel
- beiratkozás lebonyolításában való aktív részvétel
- osztályfőnök-helyettes felkérése
- gólya program megtervezése, lebonyolítása
- az osztályközösség kialakítása, az iskolai hagyományok ápolása, a vargás szellemiség átadása
- jó gyakorlatok megosztása a további 9. osztályok indítása kapcsán

2.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolánkban nagy hangsúlyt fektetünk a kiemelt figyelmet igénylő, azaz sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, kiemelten tehetséges, hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű, illetve tartós gyógykezelés alatt álló tanulók nevelésére, oktatására, beilleszkedésük segítésére.

2.4.1. Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel lévő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el, és alkotó egyénekké váljanak. A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az

egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőttélet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulóink esetén, a nehézségeik leküzdésében a differenciált oktatás-nevelés mellett különösen fontos szerepet játszik a személyiségfejlesztés és közösségépítés, mely a tanórák és fejlesztő foglalkozások során használt változatos oktatási módszerek révén is megvalósul.

Kiemelt figyelmet igénylő tanulóink többnyire nehezen leküzdhető, régóta fennálló és halmozódó hátrányokkal kerülnek iskolánkba, és ez különösen igaz hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, vagy tartósan beteg tanulóinkra. Esetükben nem csupán a hátrányok kompenzálása, hanem meglévő képességeikre és a bennük lévő kiaknázatlan lehetőségekre építve, legjobb tudásuk kibontakoztatása, az esélyegyenlőség biztosítása a cél, a külső, nehezen befolyásolható körülmények ellenére.

2.4.2. Fogalmak értelmezése, általános alapelvek

Az Nkt. 4. § 13. pontja alapján, „*kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:*

- a) *különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:*
 - a. *sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,*
 - b. *beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,*
 - c. *kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,*
- b) *a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,*
- c) *tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló.”*

A sajátos nevelési igény meghatározása az Nkt. 4. § 25. bekezdésében, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézség a 4. § 3. bekezdésében, a kiemelten tehetséges tanuló a 14. bekezdésben, a tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló definiálása az Nkt. 4. § 18. bekezdésében olvasható. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet meghatározása az 1997-es 67/A. § (1)-(2) bekezdésében történik.

Általános alapelveink:

- A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozás, mind a hátrányok kompenzálása, a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás terén valamennyi oktató feladata. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás intézményünkben empátiával, elfogadó, együttérző magatartással valósul meg a nevelő-oktató munka során.
- Egyetlen tanuló sem kerülhet hátrányos helyzetbe származása, bőrszíne, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása, illetve bármilyen más oknál fogva.
- Minden tanuló számára legjobb tudásunk és lehetőségeink szerint biztosítjuk a fejlődéshez szükséges feltételeket és segítjük a családi, vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését, a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatását.
- Szoros és rendszeres kapcsolatot ápolunk a szülőkkel, családokkal, segítő és támogató szervezetekkel, egyéb intézményekkel a tanulók leghatékosabb fejlődése érdekében.
- A tanulók személyiségi jogait tiszteletben tartjuk. Az oktatót, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, továbbá azt, aki közreműködik a tanuló felügyeletének az ellátásában, hivatásánál fogva, harmadik személyekkel szemben, titoktartási kötelezettség terheli, a gyermekkel, a tanulóval és családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a gyermekkel, tanulóval, szülővel való kapcsolattartás során szerzett tudomást.
- Iskolánk együttműködik a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, szervezetekkel, személyekkel annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek családban történő nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését és megszüntetését.

Iskolánk tanulói összetétele szükségessé teszi a fokozott törődést, az együtt haladást. A tanulók nem egyformák, célunk megadni a lehetőséget, hogy egyéni tulajdonságaiknak, képességeiknek megfelelően érhessék el az ismeretszerzési és neveltségi szintet.

2.4.3. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal kapcsolatos oktatói tevékenység helyi rendje

2.4.3.1. *A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel és sajátos nevelési igénnyel összefüggő pedagógiai tevékenység*

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása, megsegítése iskolánkban a szakmaiság, együttműködés és elfogadás alappilléreken áll.

Intézményünkbe az alapító okiratunkba foglaltak alapján fogadjuk beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igény tanulókat. Számukra a köznevelési törvény biztosítja a különleges bánásmódhoz, a speciális foglalkozásokhoz való jogot, mely intézményünk számára kötelezettséget jelent, és a szakértői véleménybe foglaltak alapján teljesítünk.

Célunk, hogy a tanulók nehézségeik, hátrányaik csökkentésével, megfelelő megoldási stratégiák kialakításával egészséges, kiegyensúlyozott társadalmi szerepvállalásra, kapcsolatteremtésre, munkavállalásra legyenek képesek.

A tanulók oktatása-nevelése

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, ez azonban minden esetben kiegészül az Oktatási Hivatal által kiadott *Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához* és a *Szakmai ajánlás a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók neveléséhez-oktatásához* szakmai ajánlásokkal.

Az irányelvek célja, hogy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermeknél. Az oktatás piacosodik, gazdasági versenytényezővé válik. A piaci igények versenyképes tudást követelnek. Elvárás, hogy a gyermekekben társadalmilag hasznos képességek alakuljanak ki. Az iskolának, az oktatóknak egyaránt alkalmazkodnia kell ezekhez az igényekhez, folyamatos megújulásra készen, állandóan fejlesztve a szülőket, tanulókat, ill. fenntartókat igényeit, elvárásait. A Nemzeti Köznevelési Törvényben meghatározott fejlesztési feladatok a különleges bánásmódot igénylő tanulókra is érvényesek, így az iskolák alaptevékenységének szerves része.

Fejlődésüket az oktatók a számukra megfelelő tartalmak közvetítésével, igényeiknek megfelelő, a legjobb tudásuk elérését legjobban szolgáló eszközök és módszerek használatával segítik, támogatva őket a minél teljesebb önállóság elérésében. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

Az oktatók szükség szerint élnek a lassítás eszközével, hogy kialakuljanak azok a képességek, amelyek birtokában a tanuló teljesíteni tudja az évfolyam követelményeit. A tanórákon az eltérő képességekhez igazodó óratervezést kell alkalmazni, törekedni kell a megértést, illetve bevésést segítő szemléltető eszközök alkalmazására és arra, hogy megfelelő házi feladatot kapjon a tanuló és ki kell jelölni a minimum tananyagot, mely a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő oktatók megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. Az oktató a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres.

Minden tanév elején az oktatók a gyógypedagógiai munkaközösség vezetőjétől megkapják az általuk tanított beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint sajátos nevelési igényű tanulókról a szakértői véleménybe foglalt nevelésükre-oktatásukra vonatkozó pedagógiai, valamint a kedvezményekre és mentesítésekre vonatkozó javaslatokat. A szakértői véleménybe foglaltakat az oktatók legjobb szakmai tudásuk szerint betartják, ezek értelmezéséhez, megfelelő alkalmazásához szorosan együttműködnek szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Az oktatók, a tanulók megsegítését célzó pedagógiai javaslatok, valamint a tanulást támogató kedvezmények alkalmazásának módjait a tanuló igényeihez, meglévő tudásukhoz, képességeikhez alkalmazkodva választják meg. A segédeszközök alkalmazása, a vizuális megtámogatás, a különböző tanítási módszerek megválasztása, a számonkérés módja, a feladatok mennyisége és időkeretek meghatározása a szakértői véleménybe foglaltak mellett a tanítás során tapasztaltakon és a tanulók fejlesztő támogatását végző szakemberekkel való szoros együttműködésen is alapszik, minden esetben a tanuló érdekeit szolgálva.

Az oktatás során fontos hangsúlyt kapnak a tapasztalásra való építkezés, a gyakorlatba ágyazott, minél több észlelési csatornát aktivizáló módszerek, ezzel is támogatva a tudás minél jobb rögzülését, a minden napi életben, valamint a munka világában való minél jobb alkalmazhatóságát.

Pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások, fejlesztő foglalkozások

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs-rehabilitációs célú ellátását és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztő foglalkozásait iskolánk saját állományban lévő fejlesztő- és gyógypedagógusok segítségével valósítja meg. Kivételt képeznek az érzékszervi (hallási) fogyatékos tanulóink, akik ellátásában külsős segítséget veszünk igénybe.

A tanulókat egyéni vagy kiscsoportos formában segítjük a szakértői véleménybe leírtak alapján, szakmailag felkészült, innovatív szemléletű gyógypedagógusok segítségével.

Az ellátás közös elvei:

- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása olyan speciális együttműködésen alapuló szervezett, tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók igényeitől függő eljárások, időkeretek, módszerek, terápiák alkalmazását teszik szükségessé.
- A fejlesztő- vagy gyógypedagógus szoros, bizalmi kapcsolatot igyekszik kialakítani tanulóival, a lehető legeredményesebb közös munka céljából.
- Napi szinten együttműködik, konzultál a nevelés-oktatás további résztvevőivel, az osztályfőnökkel, az oktatókkal.
- Igyekszik a szülőkkel rendszeres, partneri kapcsolatot ápolni, a tanuló nehézségeiről, haladásáról őket tájékoztatni, szükség esetén a terápiába bevonni.
- Törekszik a folyamatos kapcsolattartásra, együttműködésre a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálatokkal, szakértői bizottságokkal.
- A foglalkozások során fontos cél a tanulóknak egyéni szükségleteik szerint megfelelő feltételeket biztosítása a tanulási esélyegyenlőségük megteremtéséhez, hátrányaik leküzdéséhez az egyéni adottságok, képességek szerinti tanulás lehetőségének biztosítása, az egyéni adottságok figyelembevételével az önálló tanulási képesség fejlesztése reális önismeret kialakításával. Mindezek tantermi keretek közötti megvalósulásához is, az oktatók támogatást, segítséget, útmutatást kérhetnek és kapnak

az intézményünkben dolgozó, vagy külső szakemberektől, akár továbbképzések formájában.

- Segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, pálya, ill. szakma kiválasztását, a kommunikációs kultúra elsajátításával segítjük a világban való eligazodás képességét,
- A foglalkozások során fontos szerepet kap az érzelmi, akaratilag életük formálása: a feltétel nélküli elfogadásukkal, pozitív visszajelzésekkel, erősségeik, fejlődésük szem előtt tartásával nem csak egyéni képességeik kibontakoztatásában, hanem a kudarc, a másság elviselésében, mindezek feldolgozásában, önbizalmuk fejlesztésében, motivációjukban is segítjük tanulóinkat.

A rehabilitációs-rehabilitációs célú és fejlesztő foglalkozások tartalmának alapját a szakértői véleménybe foglaltak képezik. Ezen belül is különösen fontos szereppel bír:

- a zavar, nehézség típusa, súlyossága,
- a javasolt fejlesztendő területek,
- a pedagógiai javaslatok,
- egyéb, kiegészítő terápiára tett javaslatok (pl. iskolapszichológusi ellátás).

Mindezek mellett azonban a tevékenységeket a következő tényezők is meghatározzák:

- a tanuló erősségei, meglévő képességei, amelyekre a fejlesztése során építkezni lehet
- a tanuló iskolai életben, tanulási folyamatokban, órai munkában való helytállása, a megmutatkozó nehézségek, lemaradások
- a tanuló mindennapi életben való helytállása, a külső befolyásoló tényezők építő vagy romboló jellege
- megküzdési stratégiái, kialakított kompenzáló technikái, ezek alakítása, fejlesztése
- a tanuló tanulási stílusa, ennek megismerése, kiaknázása
- tanulásmódszertani ismeretek kiaknázása, ezek fejlesztése
- motivációs tényezők, motivációs szint megismerése, kiaknázása, alakítása

A szakértői vélemény alapján a rehabilitációs-rehabilitációs, fejlesztő tevékenységekhez fejlesztési tervet készítünk, mely iránymutatást ad az éves foglalkozások kialakításához. A fejlesztési terveket szükség szerint alakítjuk a tanuló minél alaposabb megismerése, a fejlődés alakulása szerint.

Egyéb, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás alapján a szakértői véleménybe foglaltak képezik. Ezért elengedhetetlennek tartjuk, hogy a szülők intézményünket tájékoztassák ezen státuszok fennállásáról a beiratkozás során.

Beiratkozást követően a tanulók szakértői véleményébe foglaltakat megismerjük, feldolgozzuk, ezekről az érintett oktatókat tájékoztatjuk.

Intézménykijelölés sajátos nevelési igényű tanuló esetén:

- beiratkozást követően a szülő intézménykijelölési kérelmével együtt, az iskola elküldi befogadó nyilatkozatát az illetékes szakértői bizottsághoz intézménykijelölés céljával.

Mentesítések, kedvezmények érvényesítése:

- a szülő kérelmezi az iskola igazgatójától a szakértői véleménybe foglalt mentesítések és kedvezmények érvényesítését,
- az igazgató határozat formájában dönt a szakértői véleményben leírtak és a törvényi szabályozások figyelembevételével,
- a mentesítésekre és kedvezményre vonatkozó határozat a szakértői vélemény érvényességéig, a következő felülvizsgálatig, új szakértői vélemény hatálybalépéséig vagy, amennyiben a tanuló már nem kontrollköteles, tanulmányainak végéig érvényes.
- a mentesítések a KRÉTÁ-ban rögzítésre kerülnek,
- a javasolt kedvezményekről az oktatók tájékoztatást kapnak, ezeket a tanulóval és szülővel szoros együttműködésben, kötelesek biztosítani.

Új vizsgálat, felülvizsgálat:

- a törvény által meghatározott kötelező kontrollvizsgálat esetén az iskola, a szülővel közösen, szorosan együttműködve kitölti a felülvizsgálathoz szükséges kérelmet, kiegészíti azt a szükséges (osztályfőnök és/vagy szaktanár és/vagy gyógypedagógus/fejlesztőpedagógus által írt) pedagógiai véleménnyel és elküldi azt az illetékes pedagógiai szakszolgálatnak, felülvizsgálat kérésének céljából,
- amennyiben valamelyik oktató nehézséget, lemaradást, nehezen leküzdhető tanulási akadályt tapasztal egy nem beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő

vagy sajátos nevelési igényű tanulónál, vagy újabb, más jellegű nehézségek jelennek meg egy ezen státusszal rendelkező tanulónál, azt jelzi a tanuló gyógypedagógusánál, vagy a gyógypedagógusi munkaközösség vezetőjénél

- az osztályfőnök, oktatók és gyógypedagógusok a szülőkkel és a tanulóval szoros együttműködésben igyekeznek feltárni a lemaradás, nehézség, kudarc lehetséges okait
- amennyiben felmerül a tanulási nehézség vagy zavar gyanúja, vagy már beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vagy sajátos nevelési igényű tanuló esetén további nehézség, felülvizsgálat szükségessége, további javaslatok, kedvezmények vagy mentesítés igénye, az iskola a szülővel együttműködve előkészíti a szükséges dokumentumokat és elküldi azokat az illetékes pedagógiai szakszolgálathoz vagy szakértői bizottsághoz új vizsgálat kezdeményezése céljából.

Segítségnyújtás az iskolai közösség szintjén

Azokban az esetekben is, amikor a problémát nem maga a beilleszkedési vagy magatartási nehézség, zavar okozza, a sajátos nevelési igény, vagy a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség gyakran hordoz magával olyan egyéb tüneteket, amely ezeket nagy mértékben befolyásolja. A nehézségek, zavarok hátterében meghúzódó külső, belső tényezők, az iskolai kudarcok hatására gyakran alakul ki érzelmi labilitás, szorongás, önbizalomhiány, vagy akár opponáló, figyelemfelhívó, rendbontó magatartás.

Fontos számunkra, hogy iskolánkban a tanulók olyan lelki biztonságot nyújtó környezetben lehessenek, ahol nem csak képességeik kibontakoztatásában segítjük őket, hanem ezen nehézségeik leküzdésében is.

Ennek érdekében:

- fontos hangsúlyt fektetünk az érzékenyítésre, hogy a tanulók jobban megértsék a másságot, ezáltal elfogadóbbak, toleránsabbak legyenek társaikkal szemben,
- az érzékenyítés, az empátia növelése, az elfogadás erősítése az osztályfőnöki órák keretében, a Békés Iskola program és az Arizóna program által, valamint egyéb prevenciós tevékenységek során valósul meg,
- a Békés Iskola program keretein belül szigorúan fellépünk az iskolai bántalmazás ellen,
- a Békés Iskola program által resztoratív technikák alkalmazásával nemcsak a bántalmazottaknak biztosítunk támogatást, hanem a bántalmazó viselkedést tanúsító

tanulók számára is lehetőséget biztosítunk a jóvátételre, fejlődésre, nehézségei leküzdésére,

- az Arizóna program által egyrészt a tanulók segítséget kapnak a tanuláshoz való joguk védelméhez, másrészt lehetőséget kapnak a tanulást zavaró viselkedésük megértéséhez, feldolgozásához, majd pozitív irányba való módosításához,
- az iskolapszichológus és a gyógypedagógusok egyéni, kiscsoportos vagy osztályszintű foglalkozásokkal segítenek szorongásoldó technikák elsajátításában, relaxációs technikák tanulásában, az önkontroll fejlesztésében, az agresszív késztetések legyőzésében.

2.4.3.2. A tehetséggondozás lehetséges formái, nevelési feladatai

A tehetség felismerése és kibontakoztatása iskolánkban legalább olyan fontos szereppel bír, mint a felzárkóztatás, a nehézségek leküzdése. A tehetséges tanulók felismerése, támogatása a tanórai keretek között, csoportos foglalkozások, tehetséggondozó foglalkozások és versenyeken, megmérettetéseken való részvétel által is történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulásszervezés, a differenciált feladatok biztosítása segíti a tehetséges tanulók felfedezését,
- bemeneti mérések segítik a tehetség-nyilvántartást, a motiváció felmérését,
- csoportbontásnál fontos szerepet tulajdonítunk a viszonylagos homogenitásnak, hogy a tehetséges tanulók a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket,
- lehetőséget biztosítunk a tantervdúsításra, tananyag gazdagításra: egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek a tanulók,
- támogatjuk, segítjük az emelt szintű érettségire való felkészülést,
- segítjük a felkészülést a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, felvételi előkészítő foglalkozások szervezése, pályaaorientációs tevékenységek által,
- részt veszünk tehetséggondozó, fejlesztő, felkészítő pályázatokban,
- tanulmányi, szakmai és sport versenyekre való felkészítést szervezünk,
- részt veszünk az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyen (OSZTV) és egyéb hazai és külföldi szakmai versenyeken,
- tantárgyakhoz köthető, szakmai, sport, művészeti és komplex versenyek szervezésében veszünk részt intézményi, illetve területi szinten,

- iskolai vetélkedőket és rendezvényeket szervezünk,
- Skills Hungary Tehetséggondozó műhelyt működtetünk.

A tanulmányi, a szakmai és az egyéb versenyeken sikereket elért tanulók tanév végén főigazgatói/ igazgatói elismerésben, jutalomban részesülnek.

2.4.3.3. Skills Hungary kertépítő tehetséggondozó program

Parképítő Tehetséggondozó Program

Szerepe: A felkészítő program során a szakmai európai és a világversenyekre (Euroskills, Wordskills) az ország összes parképítést tanító technikumából várunk tanulókat. 1- 2 éves előkészítés után az aktuális európai és világverseny előtt megrendezésre kerülő nemzeti válogatójára készítjük fel a tanulókat.

Előzmények:

- Varga Márton elhivatott öröksége és a Japánkertünk, mint kulturális és kertészeti kincsünk védelme, a Varga Márton-os hagyományok,
- a kertésztársadalom és kertészmérnök tanári képzésben betöltött szerepe,
- tehetséggondozó munkánk kezdeti feltételei: tapasztalt, elhivatott idősebb és tetterre kész fiatalabb oktatók szerencsés ötvöződése → nagy lelkesedés, kreativitás, bizonyítási vágy; motivált, jó képességű diákok, támogató családi háttér; kiemelt szerepben a tehetséggondozás (Szakmai Program) és a kezdeti módszerek: szakkörök, verseny-előkészítők
- kiváló versenyeredmények az elmúlt 10 évben

A Parképítő tehetségprogram létrejötté:

2018-ban először nyílt lehetőségünk arra, hogy az Euroskills válogatójára tanulót küldjünk. A 2 fős Magyarországot képviselő csapat egyik tagja lett tanulónk. Ezek után határoztuk el, hogy a továbbiakban részt kívánunk venni ezeken a versenyeken, de szeretnénk lehetőséget biztosítani az ország összes parképítő tanulója számára. Fő szponzorunk a Közép-magyarországi Agrár Szakképző Központ. Elképzeléseinket szakmai szempontból támogatja az MKIK, a Makesisz és a Makeosz is.

A program célja: A tehetséggondozó programba delegált tanulók felkészítése az európai és világversenyek szigorú kihívásaira szakmai és mentális szempontból egyaránt. Olyan szakmai fogások tanítása, melyre más körülmények között nehezebben kerülne sor. Ezek gyors és rendkívül precíz alkalmazásának begyakoroltatása. Az európai és világversenyeken való egyre eredményesebb szereplés. A parképítő szakma és tanításának, valamint a Varga Márton iskola megismertetése szélesebb körökben.

A program pedagógia céljai: A tanulók szakmai fogások és a precíz kivitelezés birtokába jutnak. Javul együttműködési képességük, hiszen 2 fős csapatban kell dolgozni. Szociális képességük is fejlődik, hiszen közös tanulmányutak és a rendszeres közös munka ezt lehetővé teszik. A munka, a verseny, a szabályok, a munkatárs és a felkészítő tanárok iránti alázat, a mentális állóképesség jelentős javulása várható.

A program tartalmi elemei: A program párhuzamosan készít fel az aktuális nemzeti válogatóra, valamint az éppen következő európai vagy világversenyre, miközben hosszú távon a gondolkodva a legfiatalabb kilencedikes tanulókkal fokozatosan építi fel a tudást és a versenyrutint, erősíti az összes szükséges készséget és képességet.

A megvalósítás elemei: A Varga Márton kertészeti és Földmérési Szakgimnázium Parképítő tanbázisa havonta 1 alkalommal egy teljes napra fogadja az ország összes parképítő iskolájából érkező tanulókat. A kollégiumban ingyenes szálláshelyet biztosít számukra.

A program hatása az intézményi munka egészére: Az intézmény pedagógiai munkáját tekintve 3 fókuszpont van. Szakmaiság, műveltség, emberség.

A műveltség nem csupán az érettségi felkészítést jelenti, hanem az, hogy a modern világban eligazodni képes, az egy életen át tartó tanulást megvalósítani tudó embert neveljünk. Az emberség minden emberi problémát és a személyiség jó irányba terelését jelenti, hiszen ez egy nagyon érzékeny időszak, s nemcsak szakemberekként bocsájtjuk el a tanulókat, hanem igyekszünk őket egyéb életszerepeikre is felkészíteni, mint szülő, munkatárs, barát, állampolgár stb.

Ebből a hármasságból a tehetséggondozó program a szakmaiság tekintetében erősíti alapvető célkitűzéseinket. A parképítő szakma mérnöki precizitásának és művészi kivitelezésének elemei ötvöződnek a verseny során. A tanulók olyan különleges megoldásokat tanulnak meg, mellyel csak itt találkozhatnak. Megismerhetik a szakma legkiválóbb művelőit, emberséget és

szakmát tanulhatnak tőlük. A legfontosabb, hogy megtanulnak egy célért küzdeni, kitartó, rendületlen, hosszú időn át tartó, folyamatos belső tartást kapnak, mely a további életükre is jelentős hatással lehet.

Mindez tovább erősíti Varga Márton ránk hagyott örökségét, melyet eddig is joggal óvtunk és adtunk tovább. Tovább erősítheti az intézmény identitását és kohézióját. Valamint reflektorfénybe helyezheti azt a kiváló szakmai munkát, amelyet tanáraink eddig is végeztek az iskola falai között kevésbé transzparensen.

2.4.4. Ifjúságvédelem iskolánkban

Intézményünkben az ifjúságvédelmi tevékenységeknek három fő irányvonala van, a prevenció, a feltárás és a segítségnyújtás.

Az iskola vezetőjének kiemelt felelősségi területe az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezése és ellátása, a gyermekvédelmi jelzőrendszer köznevelési intézményhez kapcsolódó feladatai koordinálása. Az oktatók esetében szakmai kötelezettség a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmény megelőzésében, feltárásában, megszüntetésben való részvétel, minden oktató köteles a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében minden lehetséges erőfeszítés megtételére: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai feladatok

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos nevelői tevékenység irányításáról, illetve felügyeletéről az intézmény igazgatóhelyettese, az ifjúságvédelmi feladatok koordinálásával megbízott oktató és az osztályfőnök gondoskodik.

Szociokulturális hátrányuk visszaszorítása érdekében az alábbi módokon kaphatnak segítséget, támogatást:

- szükség esetén felzárkóztató foglalkozások szervezése vagy az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás, egyéni fejlesztési terv alapján
- pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadás, a szülő(k) bevonásával
- kulturális programokon való részvételük támogatása

A HH és HHH tanulók nyilvántartása osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, nevelési igazgatóhelyettes feladata.

Az ifjúságvédelmi koordinátor feladatai:

- kapcsolatot tart az illetékes szociális és hatósági intézményhálózattal,
- szorosan együttműködik az osztályfőnökökkel és oktatókkal a szociális hátrányok kompenzálását célzó tevékenységek szervezésében,
- szükség esetén esetmegbeszélő konzultációt szervez a szülő(k), osztályfőnök, igazgató, iskolai szociális segítő bevonásával,
- szorosan együttműködik az iskolai szociális segítővel, az iskolapszichológussal és a gyógypedagógusokkal,
- működteti az iskolai jelzőrendszert,
- veszélyeztető okok fennállása esetén értesíti, bevonja a gyermekjóléti szolgálatot,
- segíti az osztályfőnököket a szülők, gyermekjóléti szolgálat, gyámügyi osztály értesítésében igazolatlan mulasztás esetén,
- szorosan együttműködik a szülőkkel, tájékoztatást nyújt a család- és gyermekjóléti szolgálat által elérhető szolgáltatásokról,
- figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű tanulók iskolai előmenetelét, segítséget nyújt pályázatok, egyéb lehetőségek kiaknázásában.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulóink, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak az adottságaikhoz mért fejlődésben. Ez olyan - körülmény, mulasztás vagy magatartás következtében kialakult - állapot, amely a gyermekek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Célunk segíteni minden hátrányos helyzetű – de különösen a szociális hátrányban lévő – tanuló beilleszkedését, képességeinek kibontakozását, egyéni ütemű fejlődését, ismeretsajátítását.

Intézményünkben minden oktató feladata:

- felderíteni a tanulók fejlődését veszélyeztető okokat,
- pedagógiai eszközökkel törekedni a káros hatások megelőzésére, ellensúlyozására,
- szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményezni.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok,
- önismereti foglalkozások, csoportok létrehozása (működtetése) az iskolapszichológus által,
- drog- és bűnmegelőzési programok, osztályfőnöki órán, a Békés Iskola Program keretein belül, vagy külső szakemberek és szervezetek bevonásával
- pályaaorientációs tevékenység,
- osztálykirándulások, közösségi programok,
- lehetőség és motiválás arra, hogy a gyermek kollégiumi, tanulószobai ellátásban részesüljön,
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

2.5. Diákönkormányzat, mint a tanulók döntéshozatalában való részvételi joguk gyakorlásának eszköze

A diákönkormányzatok a tanulók irányító, önszervező közössége, melynek keretében a tanulók a pedagógus irányítóval (vagy pedagógus közösséggel) együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

A diákönkormányzat megalakítása nem kötelező, tagsági viszonya önkéntes, célirányos tevékenységéhez viszont szervezettségre van szüksége. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

A diákönkormányzat az iskola diákjainak érdekvédelmi és jogérvényesítő szervezete. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A diákönkormányzat saját szervezeti és működési szabályzata szerint működik, mely tartalmazza a jogait, a hatályos jogszabályok, joggyakorlásának módját. A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a diákönkormányzat készíti el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.

A működéséhez szükséges feltételeket az intézmény vezetője biztosítja a szervezet számára. Az iskolai diákönkormányzat élén, annak szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint választott diák-önkormányzati elnök, illetve az iskolai diákbizottság áll.

A diákönkormányzat minden tanévben – az iskolai munkarendben meghatározott időben – diákközszyűlést tart, melynek összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi. A

diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni.

A diákönkormányzat véleményét – a hatályos jogszabályok szerint – be kell szerezni az alábbi dokumentumok módosításához:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása/módosítása előtt
- Szakmai Program
- Alapdokumentum

A vélemények írásos vagy jegyzőkönyvi beszerzéséért az intézmény igazgatója felelős. A jogszabály által meghatározott véleményeztetésen felül az intézmény nem határoz meg olyan ügyeket, amelyekben a döntés előtt kötelező kikérni a diákönkormányzat véleményét.

2.5.1. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai

A szervezett diákélet fontos kerete annak, hogy a tanulók megismerjék a demokratikus társadalom értékeit, az állampolgári jogokat és kötelességeket, ezek gyakorlásában tapasztalatot szerezzenek, fejlődjön kommunikációs és együttműködési készségük. Az iskola számára pedig fontos eszköz ahhoz, hogy a diákoknak, mint iskolahasználóknak az igényeit és véleményét megismerje, saját munkájának elemzésekor ezeket a tapasztalatokat számításba vegye, az iskolafejlesztő munkájában felhasználja. A kommunikációs kultúra fejlesztésének, a demokratikus joggyakorlás megtanulásának legfőbb színtere a diákönkormányzat. Az osztályközösségek diákképviselő(ke)t választanak, és az így delegált tagok vesznek részt a Diákönkormányzat saját munkatervében meghatározott üléseken. A Diákönkormányzat javaslatot tesz többek között szakkörök szervezésére, szabadidős programokra, a diákönkormányzat által felhasználható tanítás nélküli munkanap programjára, az iskolai élet demokratikusabbá tételére.

A diákönkormányzat munkáját az intézményvezető által kijelölt pedagógus segíti, akinek feladata, hogy a nevelő-oktató munka még hatékonyabbá váljon az alábbi területeken:

- helyi hagyományok ápolása,

- a tanulói öntevékenységek, önállóság, felelősségérzet fejlesztése,
- a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezése és megvalósítása, minél több program megszervezése.

A tanulók szervezett véleménynyilvánításának és tájékoztatásának legfontosabb fóruma a diákközségülés, amelyet évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni. Megtartásának idejét a tanév helyi rendje tartalmazza. Az évi rendes diákközségülésen a Diákönkormányzat és az iskola képviselője beszámol az előző diákközségülés óta eltelt időszak munkájáról, különösen a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről. A diákközségülésen a tanulók az iskola életét érintő ügyekben kérdéseket intézhetnek a Diákönkormányzat, illetve az iskola vezetéséhez.

2.6. Az iskolai élet résztvevői és egyéb partnerkapcsolatok

Az iskola partnerkapcsolataiban törekszik az eredményes együttműködés megvalósítására, nyílt, őszinte kommunikációt nyújtunk partnereinknek és várunk el tőlük is.

Az intézmény partnerei az alábbi szereplők:

- tanuló
- oktató
- kiskorú tanuló esetén törvényes képviselője
- felnőttképzésben résztvevő személy
- Közép-magyarországi Szakképzési Centrum
- Agrárminisztérium
- további szakképző intézmények
- szakszolgálatok

2.6.1. Tanuló és pedagógus együttműködése

Az iskola elsődleges partnere a tanuló és az oktatók közössége, így együtt valójában ők alkotják az iskolai közösséget. Az oktató és a diák napi szinten kerül kommunikációs helyzetbe, az ő együttműködésüknek formái a tanórák és tanórán kívüli foglalkozások.

Minden oktatóval és diákkal szemben kötelező elvárás az egymás tisztelete. Ez nyilvánuljon

meg a felek közti kommunikációban még nézeteltérés esetén is.

A hatékony tanulás-tanítás egyik kulcsa a diák és oktató közötti jó kapcsolat, melyre mindkét félnek törekednie kell lehetőségei szerint. A diák feladata a tanulás, az oktatóé a tanítás, és a kettő létrejöttéhez nyugodt, kiegyensúlyozott környezetre van szükség. Ennek biztosítása elsősorban az oktató feladata, másodsorban minden diáké, aki az osztályközösséghez tartozik.

2.6.2. Szülővel, törvényes képviselővel való kapcsolat

A diákjaink nevelésének, személyiségük alakításának elsődleges színtere a család. Az iskola csak akkor tud eredményes lenni nevelési törekvéseiben, ha a szülővel/törvényes képviselővel a lehető legszorosabb együttműködésre törekszik, mely során a két fél folyamatos kapcsolatot tart fenn, és a szükséges információáramlás zavartalan köztük.

A szülőkkal való együttműködés során fontos számunkra az érdeklődő - segítő hozzáállás, az őszinte véleménynyilvánítás, a közös megoldások keresése. Ehhez elengedhetetlen a nevelési problémák őszinte feltárása, a tájékoztatást a családban felmerülő nehézségekről (nevelési kérdések; a gyermek helyzetét befolyásoló változások).

Szívesen vesszük a szülők aktív részvételét az iskola rendezvényein (ünnepélyek, bálók), bekapcsolódásukat programjainkba (szabadidős tevékenységek), segítséget az iskolán kívüli programok lebonyolításában (tanulmányi kirándulás, túra, pályaismertetés stb.). Nyitottak vagyunk ötleteikre, javaslataikra az iskolai nevelő-oktató tevékenység hatékonyabbá tételéhez. Ezekre jó lehetőséget teremtenek a szülői értekezletek és a fogadóórák.

A kapcsolattartás módjai

Hivatalos értesítési felületünk a KRÉTA, ezen felül előre egyeztetett formában a törvényes képviselővel egyéb csatornákon (telefon, levél) tartjuk a kapcsolatot.

A személyes találkozókra az évi kettő szülői értekezleten és évi kettő fogadóórán van lehetőség. Ezen felül igény szerint egyéni egyeztetés alapján bármikor további fogadóóra kérhető iskolánk oktatóitól.

A szülő elsősorban az osztályfőnökkel tartja a kapcsolatot, ő segíti a diák előmenetelét, ezért ő az elsődleges kommunikációs partnere a szülőnek. Szükség esetén az osztályfőnök továbbítja a szülői kéréseket, igényeket az érintett oktatónak, szükség szerint az igazgatónak.

Iskola és szülő kapcsolattartása

Iskolánkról minden hasznos és fontos információ elérhető a honlapunkon, mely tartalmazza az aktuális, közérdekű híreket, teendőket is. Weboldalunk: www.vmszki.hu

A kapcsolattartás egyéb módjai

- A Nyitott Kapuk programunk keretében még az iskolaválasztás előtt megismerhetik leendő diákjaink és szüleik az iskolánkat, ilyenkor bepillantást nyernek az iskola életébe, így segítjük a helyes iskolaválasztást.
- KRETÁ-n keresztül rendszeresen és folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket a tanuló előmeneteléről, magatartásáról.
- A tanulási nehézséggel küzdő tanulók szüleinek tanácsadást, konzultációs lehetőséget biztosítunk fejlesztő pedagógusunk segítségével.
- Magatartási, lelki, szociális gondokkal küzdő tanulók és szüleik számára iskolapszichológus és gyermek- és ifjúságvédelmi felelős folyamatos tanácsadását biztosítjuk.
- Különböző nevelési témakörökben – a szülői igény esetén – ismeretterjesztő előadást szervezünk.
- Biztosítjuk, hogy a tanulók mindennapi tevékenységét leginkább befolyásoló iskolai alapidokumentumokkal (szakmai program, házirend) a szülők megismerkedhessenek.

Az együttműködés színterei diákokkal és szülőkkel

- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról
- előre tervezett szülői értekezletek
- fogadóórák
- pályaválasztási tanácsadás
- közös programok, kirándulások

Szülők Közössége

Az iskola és a szülők közti együttműködés szervezett keretét biztosítja a Szülői Közösség. A Szülői Közösségbe - hagyományaink szerint - minden osztály szülői közössége két-két képviselőt delegál. (A Szülői Szervezet látja el - szabályozott formában - a szülők érdekérvényesítési teendőit.)

2.6.3. Az intézmény kapcsolattartása szakmai szervezetekkel

- Gyermek- és ifjúságvédelmi szervezetek
- Kormányhivatal
- Szakmai szolgáltató szervezetek
- Pedagógiai Szakszolgálatok
- Iskola-egészségügy
- Területileg illetékes kamara
- Gyakorlati képzésben résztvevő gazdálkodó szervezetek
- Iskola képzési profiljába tartozó szakmai szervezetek
- Kulturális és sportszervezetek
- Civil szervezetek

2.7. A tanulmányok alatti vizsga szabályai

2.7.1. Próbaérettségi

Célja

A próbaérettségi vizsga célja, hogy diákjaink az érettségi vizsgára való felkészülés keretében egyrészt gyakorolják az anyaggyűjtést, a tételkidolgozást, melyek által átismétlik a korábban tanultakat, így segítve a bevésődést, valamint kipróbálhassák magukat a szóbeli vizsgaszituációban. Ennek segítségével az érettségi okozta vizsgadruk csökkenthető, így jobb eredmények születhetnek a központi érettségi vizsgák alkalmakor.

A vizsga időpontja

A vizsga időpontjáról a munkaközösségek döntenek, és rögzítik az éves munkatervükben. Az érintett szaktanárok a vizsgaidőpont előtt 45 nappal kihirdetik az időpontot és a tételek címét ismertetik. A kisérettségik vizsganapjain a vizsgázó diákoknak tanórája nincsen. A vizsgáztató tanárok tanóráinak helyettesítéséről az iskola gondoskodik.

Évfolyam	Tantárgy	Időszak	Módja	Tananyag	Értékelés
11. évfolyam	magyar nyelv és irodalom	november	szóbeli	9-10. évfolyam tananyaga: 6-6 tétel	1 db 300% tartalomra és 1 db 200% előadásmódra
	történelem	november	szóbeli	9-10. évfolyam tananyaga: 6 tétel	1 db 300% tartalomra és 1 db 200% előadásmódra
	matematika	február-március	írásbeli	9-10. évfolyam tananyaga	1 db 300%
12. évfolyam	idegen nyelv	november	szóbeli	9-10 és 11. évfolyam első félévének tananyaga: társalgás, szituáció, 4 tétel az önálló témakifejtéshez	2 db 200%

Vizsgabizottság

A kísérettségit két fős vizsgabizottság tartja, megfelelő módon dokumentálja, melyet a vizsga elnöke aláírásával igazol. Az eredmények ismertetésére szóbeli vizsga esetén a vizsgát követő első munkanapon a KRÉTÁN keresztül történik, az írásbeli eredmények kijavításuk után tanórán és a Krétán keresztül kerülnek ismertetésre.

Vizsga pótlása

Ha a tanuló betegség miatt (kizárólag orvosi igazolást fogadunk el) nem tud részt venni a vizsgán, egy adott napon pótolhat. Aki a pótnapon sem jelenik meg, annak a vizsga eredménye elégtelen. Amennyiben nem jelenik meg a vizsgán és pótnap lehetőségével nem kíván élni, úgy érdemjegye elégtelen az adott vizsgatárgyból. A próba érettségi alól mentességet az igazgató adhat, egyedi elbírálás alapján, írásban beadott kérelemre.

2.7.2. Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát a 12/2020 Szakképzési törvény végrehajtási rendelet 164 §-a és 180 §-a szabályozza.

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni, kivéve ha a tanuló a magasabb évfolyam követelményeit teljesíti. Ha a diák, az előrehozott érettségi vizsga megszerzése érdekében sikeres osztályozó vizsgát tett, akkor az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette, a magasabb évfolyamon az órák látogatása alól felmentését kérheti.

Osztályozó vizsgának számít a szakképző iskolában – a szakképzésre vonatkozó rendelkezések szerint – szervezett beszámoltató vizsga is.

Osztályozó vizsga szükséges, ha a diáknak:

- felmentése van a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladta, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt

2.7.3. Különbözeti vizsga

A tanulónak abban az iskolában kell különbözeti vizsgát tennie, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

2.7.4. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik a vizsga befejezése előtt. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

2.7.5. Javítóvizsga

Javító vizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott
- ha korábban az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távolmarad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik.

A vizsgázót a vizsgaidőpontokról az iskola írásban tájékoztatja a KRÉTÁN keresztül a javítóvizsga időpontja előtt 5 munkanappal.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni, melynek tagjait az iskolaigazgató bízza meg a feladattal. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan oktatót kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető. A tanulmányok alatti vizsga követelményei megegyeznek az adott tantárgy, adott évfolyamának a helyi tantervben megfogalmazott követelményeivel.

A vizsga részei

- írásbeli és szóbeli - közismereti és szakmai elméleti tantárgyak esetén
- gyakorlati - testnevelés, szakmai gyakorlat esetén.

2.7.6. Szakmai ágazati vizsgák

Ágazati vizsgát iskolánk 9. évfolyamán a kertészek, 10. évfolyamán a technikusok tesznek iskolánk Ágazati vizsgaszabályzatában foglaltak szerint.

2.7.7. A vizsgáztatásra vonatkozó általános szabályok

A tanulmányok alatti vizsgákon a kérdező tanár értékeli a vizsgázót a helyi tantervben megfogalmazott követelmények és a teljesítmény viszonyítása alapján. Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott

segédeszközt használja

- a szóbeli vizsgát írásban tehesse le
- harminc perc gondolkodási időt a jogosultság szerint legfeljebb tíz perccel meg kell növelni.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésénekideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

2.8. A felvétel és az átvétel szabályai

A tanulói jogviszony és a felnőttképzési jogviszony szabályozása a Szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 53. §-ban történik. A tanulói jogviszony a szakképző intézmény és a tanuló között jön létre, és felvétellel, vagy átvétellel keletkezik. A felvétel, illetve átvétel jelentkezés alapján történik, a felvételtől vagy átvételtől az igazgató dönt.

2.8.1. A felvétel szabályai

Intézményünk felvételi tájékoztatója, a tanév rendjének megfelelő időpontban, megtalálható honlapunkon, valamint a KIFIR rendszerében.

A felvételi tájékoztató tartalmazza:

- az iskola OM azonosítóját, a meghirdetett tanulmányi területek leírását, az azokat jelölő kódokat,
- a felvételi eljárás rendjét,

- a felvételi kérelmek elbírálásának rendjét, rangsorolásának módját, szabályait
- a sajátos nevelési igényű jelentkezőkre vonatkozó speciális elbírálási szabályokat
- szakképzésre vonatkozó szabályok alapján az egészségügyi, pályaalkalmassági követelményeket.

Az iskola kilencedik évfolyamába az a tanuló vehető fel, aki eredményesen elvégezte az általános iskola 8. évfolyamát, valamint az egészségügyi és pályaalkalmassági követelményeknek megfelelt.

Szakképző iskolai képzés esetén a rangsorolás az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján számított pontok (7. osztály év végi és 8. osztály félévi) és a szóbeli motivációs beszélgetés alapján történik.

Technikumi képzés esetén a felvételi pontszám az általános iskolai tanulmányi eredmények, a központi írásbeli vizsga és az iskola által szervezett szóbeli vizsga eredményeiből tevődik össze, az alábbi arányban:

- tanulmányi eredmények - 25%
- központi írásbeli vizsga – 50%
- szóbeli vizsga – 25%.

A szóbeli vizsga részletes követelményei minden évben a tanév rendjét meghatározó jogszabályban leírtak szerint kerülnek közzétételre az iskola honlapján és a KIFIR rendszerben.

2.8.2. Az átvétel szabályai

Intézményünkbe történő átvétel írásos kérelemre történik. A felsőbb évfolyamra történő jelentkezéskor az iskola vizsgálja a tanuló előző tanulmányait, a választható osztály(ok) befogadóképességét, az átjelentkezés háttérében álló motivációt, sajátos nevelési igényű tanuló esetén, hogy az alapító okiratunk alapján befogadható-e intézményünkbe a tanuló.

Az átvételt megelőzően, a megelőző tanulmányok figyelembevételével az iskola különbözeti vizsgát írhat elő a jelentkezőnek. A vizsga idejét az iskola igazgatója határozza meg.

Az átvétel igazgatói határozattal engedélyezhető:

- előzetes tanulmányok beszámításával,
- előzetes szakmai gyakorlat beszámításával, továbbá:

- különbözeti vizsgálással,
- egyéni segítségnyújtással,
- türelmi idő biztosításával,
- évfolyamismétléssel.

Az átvételről szóló döntést személyes találkozó is megelőzheti.

3. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

3.1. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jóllét állapota (WHO). Erőforrás, amely életünknek nem célja, hanem szükséges velejárója. Nem passzív állapot, hanem folyamat: az egészséget az ember termeli és megéli a mindennapokban.

Az egészség az alábbi feltételek teljesülését jelenti:

- az egyén integrálódik a közösséghez (családhoz, iskolához),
- a változó terheléshez alkalmazkodni tud,
- individuális önállóságát megőrzi,
- megteremti az összhangot a biogenetikai, fizikai, lelki és társadalmi lehetőségei közt.

A szakképző intézmény feladatait az iskola-egészségügyi ellátás és a teljeskörű egészségfejlesztés kapcsán a Vhr. 101-105. §-a szabályozza.

3.1.1. Az egészségfejlesztés céljai

Hosszú távú célok:

- Testi-lelki egészség védelmének elve:
 - az intézmény minden dolgozója törekedjen a komplex testi-lelki-szociális értékek védelmére, az ökológiailag fenntartható, egészséges élő és élettelen környezet kialakítására,
 - tudatosuljon tanulóinkban, hogy az egészség érték (tenni kell érte), alakuljon ki bennük az egészséges életmód iránti igény.
- Társas készségek fejlesztésének elve:

- ismerjék meg a konfliktuskezelés, együttműködési készség, döntési képesség, érzelmi, indulati állapot, kapcsolati zavarok kezelésének, fejlesztésének módszereit a tanórai és szabadidős foglalkozások nyújtotta lehetőségek maximális kihasználásával,
- alakuljanak ki a tanulóknál a társas környezetükre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek,
- életpályájuk során testben-lélekben kiegyensúlyozott, a változó társadalmi igényekhez alkalmazkodni tudó kreatív állampolgárok legyenek.

Rövid távú célok:

- egészséges táplálkozás,
- aktív szabadidő eltöltés,
- mindennapos testmozgás,
- személyi higiéné,
- lelki egyensúly megteremtése (stressz kezelés),
- kiegyensúlyozott szexualitás,
- szűrővizsgálatokon való részvétel,
- baleset megelőzés,
- az egészséges és biztonságos környezet kialakításának igénye,
- az egészségkárosító magatartásformák (alkohol, dohányzás, drog) elkerülése.

Az iskolai egészségfejlesztés e tényezők befolyásolása révén támogathatja a fiatalok életkilátásainak javítását. A rövid távú célok elérését szolgáló konkrét feladatokat tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében valósítjuk meg.

3.1.2. Az egészségfejlesztés iskolai területei

Az egészségfejlesztés lehetőségei a tanórákon

- az egészség, mint alapérték elfogadtatása
- az egészségkárosodás megelőzésének és az egészségmegőrzés igényeinek felkeltése
- az egészséges életmóddal kapcsolatos kérdések (mozgás, táplálkozás, szexualitás, szabadidő) megbeszélése
- az egészségkárosító szokások okainak és következményeinek elemzése

- a lelki egészség iránti igény felkeltése, a problémák feltárása, megoldási stratégiák megismerése
- a kulturált megjelenés, testápolás szabályainak tudatosítása
- az egyén egészségét befolyásoló tényezők tudatosítása, társadalmi csoportok szociális körülményeinek feltárása, életvezetési ismeretek átadása
- az esztétikai érzék fejlesztése, a lelkvilág árnyalása, az érzelmi élet gazdagítása, gondolatok, érzések kifejezésének gyakoroltatása, az önismeret mértékének növelése, a mentális állapot kedvező befolyásolása
- a modern egészségügy jelentőségének tudatosítása
- az élelmezéssel, demográfiai helyzettel, környezeti változásokkal, globális problémákkal, környezetvédelemmel kapcsolatos ismeretek megszerzése
- az élő szervezetre káros fizikai hatások (hő, zaj, sugárzás) és csökkentésük lehetőségeinek megismerése
- a környezeti változásokból fakadó egészségkárosító hatások érzékeltetése, a globális egészségügyi problémák iránti felelősség kialakítása
- az egészséggel kapcsolatos témakörök (egészség, betegség, életmód, táplálkozás, mozgás, napirend) feldolgozása során az ezzel kapcsolatos problémák feltárása és megoldása, az ismeretek bővítése
- más országok egészségügyének, életmódjának, szokásainak megismerése
- a fizikai aktivitás kifejtésének, a mozgástanulásnak, az erő, erőnlét fejlesztésének a testmozgás, sportolás megszerettetésének elsődleges színtere
- a szervezet felépítésének és működésének tudatosítása, a reális testkép és a helyes testtartás kialakítása
- az informatikai berendezések egészségkárosító hatásainak és az ellenük való védekezés módszereinek tudatosítása
- az egészséges életmódot erősítő értékek felismerése, az egészség megőrzését elősegítő magatartás kialakítása
- a szervezet felépítéséről és működéséről tanultak hasznosítás az egészséges életvitel kialakításában (mozgás, táplálkozás, szexualitás, káros szenvedélyek stb.)
- a védőoltások, szűrővizsgálatok, tanácsadások jelentőségének hangsúlyozása
- az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása, főbb betegségtünetek felismerése
- alapvető higiéniai szokások, elvárások tisztázása

- a kémiai anyagok, jelenségek mindennapi életünkben betöltött szerepének felismerése, az élő szervezetre és a természetre gyakorolt hatások tudatosítása
- hulladék hatástalanításának, megfelelő tárolásának, a vegyszerek kezelésének elsajátítása
- balesetvédelmi szabályok, védőfelszerelések alkalmazásának megismerése
- szakma-specifikus egészségvédelmi ismeretek megszerzése
- az egyéni felelősség, az öngondoskodás és a társadalmi szolidaritás elveinek tudatosítása
- környezetbarát alapanyagok, termékek, anyag- és energiatakarékos gazdálkodás megismerése
- helyes egészségvédelmi technológiák átültetése a gyakorlatba
- az ökológiai szemlélet erősítése

Az egészségfejlesztés lehetőségei a tanórán kívül

Az iskola a tanulók igényei, szükségletei és érdeklődése szerint tanórán kívüli foglalkozásokat is szervez, melyek egészségfejlesztő tartalommal bírhatnak:

- esetenkénti programok: tanulmányi/szakmai kirándulás, diáknap, projektnap/hét, sí tábor,
- látogatások: múzeum, egészségnevelési/egészségügyi intézmény, üzem
- versenyek: tantárgyi, szakmai, vöröskeresztes, környezetvédelmi, helytörténeti
- akciók: iskolaszépítés, kiállítások, előadások, pályázatok, véradás
- tanácsadás: védőnő, ifjúságvédelmi felelős

3.1.3. Az egészségfejlesztés során alkalmazott módszerek

Az egészségfejlesztésben olyan módszerek alkalmazására törekszünk, amelyek vonzóvá teszik a tanulók számára a témát, erősítik a kooperatív technikákat, a vitakészséget, fejlesztik a problémamegoldó képességet. A módszerek közül kiemelt szerepet kapnak a következők:

- a kommunikációs- és helyzetgyakorlatok
- az önismereti és társismereti játékok
- a konfliktuskezelési gyakorlatok
- a feszültségoldó, lazító technikák

- az empátiát fejlesztő gyakorlatok
- az információgyűjtés és feldolgozás
- az aktív, kreatív munkák
- a versenyek
- a filmek, szemléltető eszközök
- esetmegbeszélések
- a kérdőíves felmérések
- a tanórán kívüli tömegsport foglalkozások, túrák, sporttáborok
- a meghívott előadók (védőnő, civil szervezet, rendőrség, „áldozatok”)
- mentálhigiénés gondozás

Szemléletformálás és prevenció

A prevenció a betegségek keletkezésének megelőzését, az egészség fenntartását és a szervezet megedzését, illetve az állapotromlás megakadályozását jelenti.

Elsődleges prevenció:

- célja a betegségek és sérülések megelőzése
- legfontosabb eszköze az egészségnevelés, ami az egészséges személyek állapotának megőrzését, ellenálló képességük fokozását, a betegségekkel szembeni fogékonyság csökkentését jelenti

Másodlagos prevenció:

- célja a betegség korai felismerésére, illetve az egyes rizikótényezők korai kiküszöbölése
- fő eszközei a szűrővizsgálatok

Harmadlagos prevenció:

- célja a betegségek kezelése, az állapotromlás megakadályozása
- eszköze rehabilitáció, valamint szövődményeinek korai felismerését célzó vizsgálatok elvégzése

Tanórán kívüli prevenciós tevékenységek az iskolában

Az egészséget támogató, biztonságos, esztétikus munkakörnyezet kialakítása és védelme

- munka-, tűz-, baleset- és katasztrófavédelmi oktatás lebonyolítása a dolgozók és tanulók részére

- munkavédelmi bejárás, tűzriadó megszervezése
- menekülési irányt, dohányzóhelyet jelölő táblák kihelyezése, ellenőrzése
- kényelmes és biztonságos bútorzat folyamatos korszerűsítéssel, kedvező munkakörülmények

Az iskola és környezete tisztaságának biztosítása

- rendszeres külső és belső takarítás
- a belső terek és termek esztétikussá tétele virággal, dekorációval, ezek gondozása

Az étkezési kultúra fejlesztése, egészséges táplálkozás szorgalmazása

- az étkezéshez elegendő idő biztosítása
- egészséges ételek kínálata a menzán és a büfében
- táplálkozási divatok ellensúlyozása

Egészségkárosító élvezeti cikkek elutasítása

- káros szenvedélyekről (dohányzás, alkohol, drog) szóló felvilágosító előadások megelőzés, leszoktatás céljával
- édesség, kávé, kóla, energiatital és más élvezeti szerek mellőzése az iskolai büfében
- a problémával küzdő tanulók szűrése, szakemberhez juttatása

Aktív pihenés fontosságának megismertetése

- mozgáskultúra fejlesztése
- szabadidős programok, tanórán kívüli tevékenységek, tehetséggondozó foglalkozások szervezése

Iskola-egészségügyi feladatok ellátása

- általános vizsgálat
- szükség esetén szakrendelésre történő beutalás
- egészségükben veszélyeztetett tanulók szűrése
- fogászati vizsgálat
- pályaválasztási orvosi vizsgálat
- felvilágosító előadások lebonyolítása

3.2. Az egészségfejlesztés kiemelt területei

Lelki egészség, mentálhigiéné

Mentálhigiéné: a lelki egészség fenntartásához, fejlesztéséhez szükséges készségek, képességek tanítása és gyakoroltatása, továbbá a lelki egészséghez nélkülözhetetlen ingerek, külső hatások biztosítása, az ártalmak kiküszöbölése. A mentálhigiéné elsősorban szemléletmód, melynek központi fogalma a prevenció: mit tehetünk, milyen körülményeket teremtsünk ahhoz, hogy a különböző lelki betegségek, devianciák, magatartászavarok ki se alakuljanak.

Az iskola a legnagyobb hatású mentálhigiénés intézmény, mert

- az iskolával mindenkinek van kapcsolata
- gyermekkor fogékony évei a legalkalmasabbak a személyiség formálására
- gyerekek kortárs csoportokban elérhetők

Iskolai mentálhigiéné: a lelki egészség megőrzését, az egészséges életmód, életforma kialakítását elősegítő, iskolában tanítható, fejleszthető ismeretek, képességek átadásával foglalkozik, továbbá az iskolához kapcsolódó problémákkal, főleg azok megelőzésével. A mentálhigiénés oktatás önmagában a legkevésbé hatékony, mégis komoly megalapozó jelentősége lehet akkor, ha az egész közoktatást áthatja kisiskoláskortól egészen középiskoláskor végéig.

Közvetlen célja: az iskola minden szereplője jól érezze magát (diák, szülő, pedagógus), a kapcsolatok megfelelően alakuljanak, örömteli (betegségmentes) legyen a munka mindenki számára.

Iskolánk tanulóit érő közvetlen hatások, amelyek mentálhigiénés beavatkozást tesznek szükségessé:

- családi traumák növekvő valószínűsége (válás, szülők hiánya)
- a kortárs csoportok szocializációs szerepének felértékelődése (a beilleszkedés fokozott igényei, korai kilépés a család rendszeréből)
- a minták, értékek pluralitása és válsága (a nemi szerepminták elbizonytalanodása, a tekintélyelv válsága, a morál mintáinak elhalványulása, a konzumértékek és a hedonizmus közvetlen csábítása, generációs különbségek és konfliktusok)

- anómia a társadalomban (a pedagógia válsága és elerőtlenedése, a segítő szolgáltatások hiánya, a viselkedés következmény nélkülisége)
- kortárscsoport hatások:
 - negatív: egészségkárosító életmódformák elsajátítása (szerencsejátékok, káros szenvedélyek)
 - pozitív: a normatanulás sajátos formája lehet (egészséges életmód, kortárssegítés, értéktanulási lehetőségek)

Az iskolai mentálhigiéné lehetőségei

Mindenekelőtt tudatosítanunk kell a tanulóknak a mentális egészség fontosságát. Ki kell alakítanunk azt a bizalmi viszonyt, amely lehetővé teszi számukra, hogy lelki problémáikkal nyíltan tudjanak hozzánk fordulni. Feladatunk, hogy fejlesszük önismeretüket, önbizalmukat, hozzá kell segítenünk őket pozitív énképük kialakításához. Fontos szerepe van ebben a pedagógusaink türelmes, segítő hozzáállásának, problémaérzékenységének.

Iskolánk kiemelt fontossággal kezeli a pszichés készségek fejlesztését, részei:

- döntéshozás
- problémamegoldás
- kritikus gondolkodás
- kreatív gondolkodás
- hatékony kommunikáció
- kapcsolati készségek
- konfliktuskezelés
- önismeret
- empátia
- érzelmekkel való megbirkózás
- stressz kezelés

A pszichés ártalmak csökkentését célzó mentálhigiénés prevenciós tevékenységkörünk főbb elemei:

- optimális intellektuális és érzelmi fejlődés biztosítása
- pozitív énkép, reális önismeret kialakulásának segítése, pályaválasztásra való felkészítés
- konfliktuskezelés, problémamegoldás technikáinak megtanítása

- stressz-legyűrő képesség és tolerancia fejlesztése, amely megkönnyíti a külvilág pszichoszociális hatásaihoz történő alkalmazkodást
- pozitív jövőkép kialakulásának támogatása, a szociális biztonság feltételeinek javítása a rászorulóknál (ifjúságvédelem)
- az életritmus tudatosítása a tanulóknál (feltöltődés, célra irányuló tevékenység, energiafelhasználás, rekreáció)
- jogainak és kötelességeik tisztázása, hogy a tanulók az elvárások tükrében alakítsák magatartásukat (ezzel a konfliktushelyzetek mérséklődhetnek)
- őszinte, elfogadó pedagógiai légkör működtetése, amely lehetővé teszi a tanulók objektív értékelését
- a tanuló társas támogatása krízishelyzetekben az önsegítő erők mozgósítása érdekében
- a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás, magatartászavarok jelentkezése esetén a család felkeresése (családi háttér és igazolatlan hiányzás okainak feltárása)
- kapcsolattartás a segítő intézményekkel, partnerekkel
- más nevelési igényű tanulók pedagógiai gondozása, fejlődésének nyomon követése
- hátrányos és veszélyeztetett helyzet feltárása
- egyedi eseteknél a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős bevonása a problémakezelésbe
 - tanácsadás, iskolapszichológus bevonása

A mindennapos testedzés megvalósítását szolgáló program

Tanulóink körében egyre nő a felmentettek száma. Ez ellen a káros folyamat ellen helyi szinten a mindennapos testedzés megvalósítását szolgáló programmal igyekszünk tenni. Az iskolai testnevelés és sport előnybe részesítése a megoldások egyik lehetséges eszköze és színtere. Az iskolaorvos, a védőnő együttműködése a tanulók egészségi állapotára nézve döntő hatású.

A testnevelési órákon figyelünk a sokoldalú fejlesztésre:

- a keringési- és légző szervrendszer megfelelő terhelésére
- szerepel gimnasztika, a helyes testtartás elérését szolgáló gyakorlatok
- képességfejlesztés, motorikus képességek mérése
- játék, ami élményt és örömet ad a tanulóknak
- az órákon megpróbáljuk elérni, hogy a mozgás személyiségfejlesztő hatása is érvényesüljön.

Emellett rendészeti versenyeken és katonai erőpróbákon fejleszthetik kitartásukat és erejüket.

4. OKTATÁSI PROGRAM

4.1. A kötelező és nem kötelező foglalkozások, a közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályait

A közismereti oktatás szervezése a technikum kilencedik-tizenharmadik évfolyamán és a szakképző iskola kilencedik-tizenegyedik évfolyamán a Szkt. 73. §, valamint a Szkr. 221. § alapján történik.

A heti óratervet és a szabadon tervezhető órakeret felhasználását az alábbi táblázatok tartalmazzák:

Heti óraterv – Technikum

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13. évfolyam	9-13. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Magyar nyelv és irodalom	4	5	3	3	0	525
	Idegen nyelv	4	4	3	3	3	597
	Matematika	4	4	3	3	0	489
	Történelem	3	3	2	2	0	350
	Állampolgári ismeretek	0	0	0	1	0	31
	Digitális kultúra	1	0	0	0	0	36
	Testnevelés	4	4	3	3	0	504
	Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	175
	Kötelező komplex természettudományos tantárgy	3	0	0	0	0	108
	Ágazathoz kapcsolódó tantárgy	0	2	2	0	0	144
	Érettségire felkészítő tantárgy	0	0	2	2	0	144
	Pénzügyi és vállalkozói ismertek	0	1	0	0	0	36
	Összes közismereti óraszám	24	24	19	18	4	3139
Ágazati alapoktatás		7	9	0	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	0	14	14	24	1752
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		3	1	1	2	6	438
Digitális kultúra		0,67	1			3/4*	
Mesterséges intelligencia alapjai		0,33					
Történelem		1					
Ágazathoz kapcsolódó tantárgy		1					

Irodalom			1	1		
Matematika				1		
Magyar nyelv					2	
Művészetek					1**	
Tanítási hetek száma	36	36	36	31/36	31	
Éves összes óraszám	1224	1224	1224	1179	1054	59,5
Rendelkezésre álló órakeret/hét	34	34	34	34	34	

* 13. évfolyamon a Digitális kultúra tantárgy Kertésztechnikus képzés esetén heti 3, Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus képzés esetén heti 4 óra

** 13. évfolyamon a Művészetek tantárgy heti 1 óra, Kertésztechnikus képzésen

Heti óraterv – Szakképző iskola

Tantárgyak		9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	9-11. óraszám összesen
Közismereti oktatás	Kommunikáció - magyar nyelv és irodalom	2	2	2	206
	Idegen nyelv	2	1	1	139
	Matematika	2	2	1	175
	Történelem és társadalomismeret	3	0	0	108
	Természetismeret	3	0	0	108
	Testnevelés	4	1	1	211
	Osztályközösség-építő program	0,84	1	1	103
	Pénzügyi és vállalkozói ismertek	0	0	1	31
	Összes közismereti óraszám	17	7	7	1081
Ágazati alapoktatás		16	0	0	576
Szakirányú oktatás		0	25	25	1675
Szabadon tervezhető órakeret (közismeret)		1	2	2	170
Tanulásmódszertan		0,83	1		
Mesterséges intelligencia alapjai		0,33			
Természetismeret			1	2	
Tanítási hetek száma		36	36	31	
Éves összes óraszám		1224	1224	1054	3502
Rendelkezésre álló órakeret/hét		34	34	34	

Középiskolában a pedagógiai feladatunk az iskolai alapműveltség árnyalása, megszilárdítása mellett a szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák elsajátítása is.

Az egyes fejlesztési területek a pedagógiai folyamatok egészében jelennek meg, beépülnek az egyes műveltségi területek tartalmaiba, az egyes tantárgyak fejlesztési követelményeibe, valamint részei a nem tanórai keretek között zajló iskolai foglalkozásoknak és programoknak.

Kiemelt fejlesztési területeinknek tartjuk a különböző tanulási technikák elsajátítását, a szóbeli kifejezőkészség erősítését, az önismeret és a személyes felelősségtudat, valamint a társas kultúra kialakítását, fejlesztését, a testi és lelki egészség fontosságának elismerését, a nemzeti öntudat és hazaszeretet erősítését, valamint más népek, nemzetek megbecsülését, a felelősségvállalást másokért, önkéntességet, a gazdasági szemlélet kialakítását és a médiatudatosságot is.

A kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező foglalkozások megnevezése és száma a közismereti kerettanterv szerint történik.

Csoportbontás elvei

A csoportbontások a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően, a helyi intézményi lehetőségeket, adottságokat figyelembe véve kerülnek meghatározásra.

Idegen nyelv tanítása:

- Csoportbontásban történik, a hatékony nyelvtanítás és -tanulás érdekében.
- Megvalósulási formái:
 - osztályok bontása nyelv szerint (angol-német)
 - évfolyamok bontása nyelv és szint szerint (pl. 9. évfolyamon 3-4 angol (kezdő, középhaladó, haladó) 1 német (újrakezdő) csoport).
- A csoportok létszáma az osztálylétszámtól függ (18-24 fő).

Informatika

- A csoportbontás alapelve a rendelkezésre álló technikai felszerelés alapján kerül meghatározásra, a tantermekben egyszerre, megfelelő színvonalon igénybe vehető informatikai eszközök száma alapján határozzuk meg a csoportok számát.

4.2. Mesterséges intelligencia alapjai

A Mesterséges intelligencia alapjai tantárgy bevezetésének célja a mesterséges intelligenciára vonatkozó ismeretek szervezett formában való megjelenése a középfokú oktatásban.

A 2025/26-os tanévben első körben pilot programként kerül bevezetésre egy kilencedikes osztály esetében, ezt követően pedig a teljes kilencedikes évfolyamon.

A képzés időtartama: 12 óra.

A tantárgy tananyaga a Kréta DKT felületén érhető el a tanulók és oktatók számára.

A tantárgy szövegesen értékelendő, „teljesítette” vagy „nem teljesítette” értékeléssel. Az értékelés a tanulmányi átlagba nem számít bele, de teljesítése szükséges a következő évfolyamba lépéshez.

A tantárgy tartalma:

1. óra	Promptolás
2. óra	Hogyan tanul az MI?
3. óra	Forráskritika
4. óra	A MI története
5. óra	MI és etika
6. óra	MI a természetben és környezetvédelemben
7. óra	MI a szöveg és beszéd elemzésében
8. óra	Kreatív MI
9. óra	Adatok szerepe
10. óra	MI, mint társ a tanulásban
11. óra	MI összefoglaló és projekt I.
12. óra	MI összefoglaló és projekt II.

4.3. Érettségi vizsga

A technikumban a kötelező érettségi vizsgatárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv. A technikumi tanulók számára az 5. érettségi vizsgatárgyat a szakmai vizsga sikeres teljesítése jelenti, ami emelt szintű érettségi vizsgának felel meg.

Szabadon választható érettségi vizsgatárgyak:

- közép szinten: digitális kultúra, testnevelés, ágazathoz kapcsolódó tantárgy (biológia, földrajz)
- emelt szinten: digitális kultúra, ágazathoz kapcsolódó tantárgy (biológia, földrajz)

Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette.

Az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga a szakmai nyelvi foglalkozáson való további részvétel alól nem mentesít.

Ha a tanuló valamely tantárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett, a szakképző intézmény magasabb évfolyamán, vagy évfolyamismétlés esetén a tanuló felmentést kap az adott tantárgy óralátogatása és értékelése alól.

Amennyiben a tanuló idegen nyelv tantárgyból az előrehozott középszintű érettségi vizsga után szintemelő vizsgát kíván tenni, és arra az iskola keretein belül szeretne felkészülni, az idegen nyelv tanórák látogatása alól nem mentesül.

Az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/erettsegi/erettsegi_vizsgatargyak

4.4. A tanulók értékelése és minősítése

Az oktatás, képzés, nevelés színvonalának emelése és egységes szinten tartása érdekében a tanulók mérése és értékelése a tantárgyi és tanári módszertani szabadság mellett, bizonyos pontokban egységesítetten valósul meg.

Érdemjegyek

A jogszabályoknak megfelelően a tantárgyi értékelések 5 fokozatú skálán, érdemjegyek adásával valósulnak meg. Ezek az érdemjegyek jelentik a tanulók félévi és év végi értékelésének alapját, kerülnek az ellenőrzőbe, naplóba. Az év végi, bizonyítványba kerülő értékelés szintén ezzel az osztályzatrendszerrel történik.

Adható érdemjegyek:

- elégtelen (1)
- elégséges (2)
- közepes (3)
- jó (4)
- jeles (5)

Kiemelkedő, a tantárgyi követelményeket magas szinten teljesítő tanulók értékelésekor alkalmazható a dicséretes jeles (5d) megjelölés. Ez a tantárgyi átlagok számításakor a jeles (5) érdemjeggyel azonos értéket jelent.

A mérés és értékelés egyéb követelményei és szabályai

Érdemjegyek minimális száma

- Minden tantárgy és minden képzési forma esetében félévente törekedni kell az itt meghatározott minimális érdemjegy-számhoz. Ez a tanulók személyes, mentális és pszichés állapotának változásaiból eredő teljesítmény egyenetlenségeket ellensúlyozza, a félévi, tanév végi értékelést könnyíti meg.
- Érdemjegyek minimális száma féléves periódus alatt: heti óraszám + 1 jegy, de minimum 3 érdemjegy/félév.
- Amennyiben a tanuló érdemjegyeinek száma nem éri el a minimálisan előírt mennyiséget, vagy elérte azt, de az oktató által fontosnak ítélt tananyagrészekből nem sikerült tudásáról számot adni, az oktatói testület határozata alapján a tanuló osztályozó vizsgára utasítható.

Írásbeli és szóbeli mérések aránya

- A pedagógiai munka hitvallása a tanulóink egyéniségének, igényeinek figyelembe vétele és a pedagógiai módszerek ehhez illeszkedő megválasztása. A munkaerő-piaci elvárások a szakmai kompetenciák mellett kiemelten kezelik a kommunikációs készségeket.
- Ennek fejlesztése érdekében a tanulóink mérése során törekszünk arra, hogy a szóbeliségre alapuló és az írásbeliségre alapuló mérések aránya a teljes tanévre vonatkozóan 60-40 % legyen.

Bármilyen írásbeli dolgozat megírásának megtagadása, vagy szóbeli felelet megtagadása elégtelen osztályzattal értékelendő.

Témazáró dolgozat

- A témazáró dolgozat időpontját a tanár köteles legalább egy héttel korábban közölni.
- Amennyiben a tanuló hiányzás miatt a témazáró dolgozatot nem írta meg, azt az első alkalommal, amikor a tanórán megjelenik, köteles pótolni. A pótlás időpontjától az oktató tanárral történő egyeztetés alapján el lehet térni, de maga a pótlási kötelezettségtől nem.

- Amennyiben a tanuló nem pótolja elmaradt témazáró dolgozatait, osztályozó vizsgára utasítható.
- Közismereti tárgyak esetében a tanuló saját döntése alapján élhet javítási lehetőséggel.
- Szakmai tárgyak esetében a tanuló egyszer köteles az elégtelen minősítésű témazáró dolgozatát javítani, további javítási lehetőséggel saját döntése alapján élhet.

Az Oktató, a szakmai program kereteit betartva, saját hatáskörében szabja meg a tantárgyhoz kapcsolódó feladatok határidejét, dolgozatok időpontját, mindezek ellenőrzési rendjét, tartalmát, minősítési formáját.

Az órai munka minősége, az órai munka megtagadása az oktató tanár mérlegelése alapján osztályozható.

A témazáró dolgozatok kivételével, egyéb írásbeli vagy szóbeli számonkérések időpontját nem köteles bejelenteni.

Munkanapló

- A Kertésztechnikus és Kertész képzésen a gyakorlati jellegű szakmai órákon a tanuló az oktató útmutatása szerint munkanaplót vezet.
- A gyakorlati munkanaplókat a tanulók rendszeresen vezetik, ellenőrzése a gyakorlatvezetővel egyeztetett módon és gyakorisággal történik.
- A gyakorlati munkanapló egyetlen dokumentum, mely az összes gyakorlati tantárgy ismereteit tartalmazza.
- A munkanaplót a gyakorlatvezető rendszeresen ellenőrzi, havi gyakorisággal osztályozza, a jegy a „Növényismeret Gyakorlat” tantárgyon kívül, az összes gyakorlati tantárgyhoz beírásra kerül.
- A Munkanapló pontos és hiánytalan elkészítése a gyakorlati jellegű tárgyak teljesítésének feltétele.
- A Munkanaplót az oktató által meghatározott rendszerességgel kell bemutatni, nem elegendő annak félévi vagy év végi pótlása, hiánytalan leadása.

Technikusi dolgozat

- Kertésztechnikus képzésen, végzős évfolyam esetében, a vizsgára bocsátás feltétele a Technikusi dolgozat elkészítése és legalább elégséges szintű minősítése.
- Amennyiben a dolgozat nem készül el, határidőn túl kerül leadásra vagy elégtelen osztályzattal minősített, a Kerttervezés tantárgy teljesítése sikertelen (függetlenül a tantárgyi átlagtól) és a tanuló nem bocsátható vizsgára.

- A Technikusi dolgozathoz és a Portfólióhoz kapcsolódó formai követelményeket, leadási határidőket a szakmai tanárok által készített és közölt útmutató tartalmazza.

Félévi és év végi érdemjegyek kialakításának szabályai

- ha a tanuló érdemjegyeinek az átlaga félévkor vagy a tanév végén nem éri el az 1,6-ot, akkor a tanuló teljesítménye elégtelen (1),
- ha a félévi és év végi érdemjegyek átlaga eléri az 1,6-et, de nem éri el a 2,00-t, az Oktató döntése, hogy elégtelen (1) vagy elégséges (2) értékeléssel zárja a tanulót,
- magasabb tantárgyi átlagok esetén a félévi és év végi értékelés az alábbi szabály szerint történik:
 - 34 századig lefele történik a kerekítés,
 - 34 és 66 század között az Oktató döntése, hogy felfelé vagy lefelé kerekít,
 - 67 századtól felfelé történik a kerekítés.

4.5. Egészség- és környezeti nevelés

Célok:

- egészségünket, környezetünket megtartó, javító szokások megismertetése, megismerése
- élettani, egészségtani, testkultúrális és környezetkímélő ismeretek alapjainak letétele
- egészséges életmódigényre, életmódszintre való ösztönzés

Várható eredmények

- az egészséges táplálkozás elméleti alapjainak lerakása
- a mozgásos tevékenységek növelése
- a káros szokások korlátozását, esetleges elhagyása
- az elhízás, magas vérnyomás megelőzése
- az alultápláltság csökkentését egészségtelen diétáknál
- a testi a lelki és a szellemi egyensúly fontosságának megláttatása
- az élet és a tanulási körülményeinkből adódó stressz helyzetek oldása
- a szűrővizsgálaton való részvételek szükségességének igénye

Kiemelt figyelmet kapnak az alábbi területek :

- alkohol - dohányzás – AIDS és drogprevenció

- biztonságos szex, fogamzásgátlás
- közegészségügyi és járványügyi biztonság fokozása
- egészséges fizikai környezet kialakítása
- aktív testmozgás elterjesztése a tanulók bevonásával
- egészséges táplálkozás

A megfogalmazott célok szinterei:

- osztályfőnöki, biológia, technika – életvitel tanórák keretein belül
- tanulókkal, szülőkkel, közös rendezvény

Környezeti nevelés céljai és feladatai

- A tanulóban hajlandóságot ébresztetni az aktív részvételre, megalapozni a tenni akarást.
- Érzékennyé tenni a tanulókat a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.
- Segíteni a természet teljességének megérzését, a környezetérzékenység javulását.
- Felkészíteni a tanulókat, arra ha lehetőségük van választani, dönteni, akkor a környezetkímélő termékeket részesítsék előnyben. Megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.
- A sokoldalú megközelítés és a könnyebb megértés érdekében a környezeti és egészségnevelést **a természettudományokon kívül** a következő tantárgyakba szeretnénk beépíteni: testnevelés és az osztályfőnöki órák keretébe.
- Az Ökoiskola programba való bekapcsolódás
- „Madárbarát iskola”-ként való működés fenntartása

4.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az esélyegyenlőség biztosítása egyben pedagógiai tevékenységet is jelent: célja ugyanis az, hogy **megelőzze, elhárítsa** vagy **enyhítse** azokat a tanulókra ható károsodásokat, amelyek egészséges személyiségfejlődését zavarják vagy gátolják.

Minden középiskolás osztályban az osztályfőnökök első feladata a tanulók szociális helyzetének feltárása.

Iskoláinkban vannak veszélyeztetett helyzetű, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók is.

Az iskola pedagógiai munkáján belül elsősorban ezen az **esélyegyenlőtlenségen** lehet javítani, bár az esélyegyenlőtlenség **iskolán kívüli** és **iskolán belüli** okokból is adódhat.

Az osztályfőnökök, tanulótársak, szülők, védőnő, iskolaorvos segítségével a meglévő problémákat fel kell tárni (ez nehéz feladat, mert nem beszélnek a tanulók szívesen az otthoni nehézségeikről):

- egészségtelen lakáskörülmények,
- családi közöny, nemtörődomség, brutalitás vagy kényeztetés,
- veleszületett idegrendszeri vagy más betegségek,
- alkohol, drog, korán megkezdett szexuális élet.

Iskolán kívüli okokból adódó probléma kezelésére az egyéni elbeszélgetés, az egyéni foglalkozás a célravezető.

Iskolán belüli okok, amelyek minden gyermeket károsíthatnak, hátrányos helyzetbe hozhatnak:

- a nevelő személyiségének didaktogén ártalmai,
- rossz tanár-diák viszony,
- egyes tanulók negatív hatása,
- a gyerekekkel való egyéni foglalkozás hiánya,
- a túlterhelés, főleg a gyengébb idegrendszerű tanulók tűrőképessége, teljesítőképessége és alkalmazkodása kicsi.

Iskolánk a következő tevékenységeket végzi, hogy a hátrányos és veszélyeztetett helyzetek kialakulását az iskola falain belül megszüntesse vagy legalábbis ellensúlyozza:

- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozás,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- személyes egyéni tanácsadás tanulónak, szülőnek,
- egészségvédő, mentálhigiénés és megelőzést segítő programok,
- biológiaórákon felvilágosítás,
- családi életre történő nevelés,

- egészségügyi szűrővizsgálatok – az iskolaorvos rendszeresen végzi, jelzi az osztályfőnököknek és a gyermekvédelmi felelősnek,
- a tanulók szabadidejének szervezése
- a szülőkkel való együttműködés, pl. rendszeres telefonkapcsolatot tartanak az osztályfőnökök a szülőkkel, illetve levél útján értesítik őket,
- a tanuló szociális helyzetének javítása.

A problémák feltárásában és enyhítésében az osztályfőnököt az iskolapszichológusok, a gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok, az iskolai szociális segítő és az ifjúságvédelmi felelős is támogatják.

Az osztályfőnökök és a gyermekvédelmi felelős a nehezen beilleszkedő (magatartási nehézségekkel küzdő) tanulókat - súlyosabb esetben - irányíthatja:

- nevelési tanácsadó,
- gyógypedagógiai tanácsadóba,
- tanulási képességeket vizsgáló intézmények felé pl. diszlexia vizsgálat,
- továbbtanulási és pályaválasztási tanácsadóba.

4.7. A tanulók jutalmazásának elvei és formái

A tanulók jutalmazásánál az elért tanulmányi eredményekre, a közösség érdekében kifejtett tevékenységeire, magatartásra, szorgalomra, az iskola hírnevét öregbítő teljesítményre kell figyelemmel lenni. A tanulói közösségek, illetve az egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi vagy egyéb irányú munkájában elért kiemelkedő eredmények jutalmazása igen fontos pedagógiai eszköz.

Az egyes tanulók jutalmazásának lehetőségei

A jutalmazás formái:

- szóbeli dicséret,
- írásbeli dicséret,
- oklevél,
- tárgyjutalom.

A Diákönkormányzat, a nevelőtestület, vagy az egyes pedagógusok javaslata alapján rendszeresen, illetve alkalomszerűen jutalmazzuk

- a hosszabb ideig tanúsított példamutató magatartást;
- folyamatosan jó tanulmányi eredmény elérését;
- a szorgalmas, folyamatos, odaadó, közösségi munkát;
- a rendkívüli teljesítményeket (ünnepélyre történő felkészülés; tanulmányi és egyéb versenyeken elért kiemelkedő eredmény);
- bármily módon történő hozzájárulást az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

A jutalmazás formái

Az iskolában tanév közben, elismerésként a következő dicséretet adhatók

- szaktanári dicséret;
- osztályfőnöki dicséret;
- igazgatói dicséret;
- oktatótestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végző tanuló a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért;
- példamutató magatartásért;
- kiemelkedő szorgalomért;
- kiemelkedő közösségi munkáért;
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthető.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki vagy szaktanári dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

Az iskolai közösség érdekében folyamatosan végzett, igen jelentős, a kötelességén túlmenő tevékenységéért az oktatói testület dicséretben részesíti a tanulót, a tanév végén oklevéllel, ajándéktárggyal jutalmazza.

5. KÉPZÉSI PROGRAM

5.1. Oktatott szakmák

5.1.1. Kertésztechnikus

Mezőgazdaság és erdészet ágazat kertészeti területének képzése, mely érettségi megszerzésével és technikus képesítés megszerzésével zárul. Ez 5 éves képzés, melyen belül parképítő és fenntartó területre szakosodnak diákjaink.

Az alapoktatást követően a tanuló egyszerű meteorológiai megfigyeléseket végez, adatokat gyűjt, jellemzi az időjárási elemeket, meghatározza adott hely klimatikus viszonyait. Elvégzi a talajok egyszerű, helyszíni fizikai, kémiai, biológiai vizsgálatait, megfigyeli a talajképződés jegyeit, jellemző folyamatait, a talajhibákat, meghatározza a talajjavítás és talajvédelem lehetőségeit. A sejttan, szövettan, morfológia, rendszertan alapján növények szaporítását végzi. Felveszi a gazdasági állatok testméreteit, vizsgálja külső értékmérő tulajdonságait és viselkedésüket. Irányítás mellett kezeli a mezőgazdasági erőgépeket és elvégzi napi karbantartásukat. Használja a földmérésben alkalmazott hossz-, terület mértékegységeket, méretarányt, területet számít. Térképet olvas, alapvető földügyi adatokat azonosít és gyűjt. A mérések során digitális mérőeszközöket használ. Munkája során alkalmazza az ágazati munka, tűz- és környezetvédelmi előírásokat, valamint figyelembe veszi a biológiai sokféleség megőrzési szempontokat.

Szakmairány: Parképítő és –fenntartó

A Parképítő és – fenntartó szakember kerti lépcsőket, út- és térburkolatokat épít, kerti vízarchitektúrákat, kisarchitektúrákat, öntözőrendszereket létesít, telepít, valamint kerti fa- és fémszerkezeteket, kerítéseket, kapukat, pergolákat, lugasokat, fa teraszokat létesít. Növényeket telepít és zöldfelületeket fenntart, továbbá tetőkertet, zöldfalat épít és tart fenn. A történelmi korok és a mai kor kertjeinek irányzatait, építészeti és kertművészeti alapelveit alkalmazza. A legismertebb kerttervezési szoftverek egyikével házikertekhez készít tervlapokat és gépi látványterveket. Építési és művezetői feladatokat lát el a települések zöldfelületeinek engedélyköteles tervdokumentációi alapján. Működteti és karbantartja a tevékenység végzéséhez szükséges gépeket, eszközöket, berendezéseket. A feladatokat ellátó személyeket,

csoportokat irányítja. Munkája során betartja a munka-, és balesetvédelmi, valamint a környezetvédelmi és természetvédelmi szabályokat. Önálló vállalkozást alapít és működtet.²

5.1.2. Kertész

Mezőgazdaság és erdészet ágazat kertészeti területének képzése, mely kertész szakmai vizsga letételével zárul, érettségit, technikusi képesítést nem ad.

A kertész önállóan ellátja a zöldségnövények, gyümölcstermő növények, a szőlőnövény általános ápolási munkáit (talajművelés, magvetés, ültetés, telepítés, tápanyag-utánpótlás, öntözés) és irányítás mellett a speciális ápolási feladatokat (metszés, növényvédelem). Betakarítást, áruvá készítést végez. Kertészeti termesztésben használatos erőgépeket és kéziszerszámokat működtet és karbantart.³

5.1.3. Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus

Mezőgazdaság és kertészet ágazat szakmacsoportba tartozó képzés, mely 5 év es képzés, és érettségivel, valamint szakmai vizsgával zárul, mely technikusi végzettséget ad.

A földmérő, földügyi és térinformatikai technikus a munkáját, egy szervezet, vagy vállalkozás munkatársaként, szakmai irányítás mellett végzi. A geomatikus, a Land Manager szolgáltatás típusú tevékenysége során digitális, geodéziai jellegű terepi és webes adatgyűjtést végez. A gyűjtött földmérési, ingatlan-nyilvántartási, térinformatikai adatokat, informatikai eszközökkel az irodában feldolgozza: digitális térképeket szerkeszt, a terepi, jogi, műszaki változásokat a térképek tartalmában érvényesíti. Az ingatlan-nyilvántartási hatóságoknál a földügyi informatikai rendszert használja, adatfeldolgozást és adatszolgáltatást végez. A nemzetgazdaság különböző területein beruházásokkal kapcsolatos felmérési, kitűzési és mozgásvizsgálati méréseket végez. Részt vesz a térinformatikai adatbázisok létrehozásában, kezelésében. Technikusként, alkalmazottként munkát vállal, vagy a geodézia műszaki gyakorlat területén önállóan vállalkozik. A geodéziai, geoinformatikai tevékenységét a szakmai

² <https://szakkepesites.hu/kepzesek/mezogazdasag-es-erdeszeti/kertesztechnikus>

³ <https://szakkepesites.hu/kepzesek/mezogazdasag-es-erdeszeti/kertesz>

jogszabályok, utasítások előírásainak, a földmérés etikai normáinak betartásával, a természeti és épített környezet megóvásával végzi.⁴

5.2. Helyi programtervek

A szakmai képzés helyi programterveit a Szakmai program mellékletei tartalmazzák.

⁴ <https://szakkepeses.hu/kepzesek/mezogazdasag-es-erdeszeti/foldmero-foldugyi-es-terinformatikai-technikus>